

**Resultat av
Öppna jämförelser
Barn och ungdomsvård
2015**

Nordvästkommunerna i Stockholms län

2015-04-22
Christina B. Embretsen

Innehåll

1. Inledning.....	2
Viktiga resultat 2015.....	3
Datainsamling	4
Datainsamling enkäter.....	4
Indikatorer	4
Tillförlitlighet och jämförbarhet	5
Mätning och felkällor.....	5
Jämförbarhet	5
Bortfall	5
2. Resultat	6
Sammanställning över nordvästkommunernas resultat.....	6
Individanpassad vård och omsorg	7
Använt föräldrarnas uppfattning för att utveckla verksamheten	7
Intern samordning i enskilda ärenden.....	9
Extern samordning i enskilda ärenden	11
Resultat placerade barns utbildningsnivå	14
Säker vård och omsorg	20
Handläggning	20
Trygghet och säkerhet för placerade barn.....	21
Kunskapsbaserad vård och omsorg.....	23
Handläggarnas kompetens.....	23
Handläggarnas kompetensutveckling.....	24
Familjehemmens kompetens.....	29
Systematisk bedömning	31
Manualbaserade insatser i öppenvård.....	33
Systematiska uppföljningar för utveckling av insatser	36
Tillgänglig vård och omsorg	38
Tillgänglighet utanför kontorstid.....	38
3. Bakgrundsmått	40
Andel barn i familjehemsvård	40
Andel barn 0-20 år i befolkningen.....	40
Andel barn i familjer med långvarigt ekonomiskt bistånd.....	41
Antal barn i befolkningen per handläggare	41
4. Socialstyrelsens analysguide i fyra steg	43
5. Referenser.....	45

1. Inledning

Öppna jämförelser är ett verktyg för att analysera, följa och utveckla socialtjänstens verksamheter på lokal, regional och nationell nivå. Den främsta målgruppen för öppna jämförelser är därför beslutsfattare och utförare på dessa nivåer. Syftet med öppna jämförelser är att det ska stimulera till kunskapsutveckling för att främja en jämlik socialtjänst och hemsjukvård med god kvalitet. Målet är att de verksamhetsförbättringar som öppna jämförelser ska stimulera till kommer brukaren till gagn, att den enskilde får rätt insatser utifrån dennes behov.

I öppna jämförelser kan verksamheter jämföras på kommunal nivå utifrån indikatorer och bakgrundsfaktorer. Jämförelser kan även göras med resultat för läns- och riksnivån. Analysen av resultaten ger en uppfattning av vad som kan behöva utvecklas för att stärka kvaliteten i verksamheten. Uppgifterna som presenteras i öppna jämförelser är ett av flera sätt att belysa förutsättningar för god kvalitet inom socialtjänsten. Det är därför viktigt att resultaten bedöms och analyseras såväl lokalt som regionalt. Positiva resultat är ingen garanti för god kvalitet i det enskilda fallet och vice versa. Jämförelserna behöver kompletteras med andra underlag för att få en mer heltäckande bild av de faktiska förhållandena.

Detta är sjätte gången Socialstyrelsen i samverkan med Sveriges Kommuner och Landsting, SKL, presenterar öppna jämförelser av den sociala barn- och ungdomsvården. Det första resultatet publicerades 2010 och nu har 2015 års resultat kommit. I år publiceras resultat för 48 indikatorer varav tio är nya. Sex av dem är resultatindikatorer som berör placerade barns utbildningsnivå. Två indikatorer berör överenskommelse om samverkan med Migrationsverket respektive Kriminalvården och ytterligare två indikatorer belyser handläggarnas tillgång till arbetsledning och grundutbildning för familjehemmen.

FoU-Nordväst har fått i uppdrag att samordna arbetet kring Öppna jämförelser och syftet med rapporten är att göra en enkel och lättillgänglig sammanställning över nordvästkommunerna i Stockholms läns olika resultat för 2015. En jämförelse görs även med riket, hela Stockholms län samt med Jönköpings län. Jämförelsen med Jönköpings län motiveras av att deras FoU-enhet under flera år har haft uppdraget att samordna arbetet kring Öppna jämförelser. Det kan därför vara av intresse att se deras resultat i jämförelse med riket och Stockholms län.

Hur frågorna är ställda redovisas inom varje område samt möjliga felkällor. Resultaten speglar förutsättningar under 2014. Mätdatum redovisas under varje indikator. För ytterligare information rekommenderas *Öppna jämförelser 2015 Social barn- och ungdomsvård, guide för att tolka resultaten* som kan hämtas på Socialstyrelsens hemsida, se länk i slutet av rapporten.

I årets öppna jämförelser redovisas resultat för den sociala barn- och ungdomsvården som indikerar placerade barns förutsättningar att få ett arbete som vuxna. En grundförutsättning för att etablera sig på arbetsmarknaden idag är att man avslutat gymnasiet. I jämförelserna redovisas i hur hög utsträckning ungdomarna som varit placerade i familjehem eller i hem för vård eller boende (HVB) hela sista året i grundskolan har behörighet att söka till gymnasiet och i hur hög utsträckning de avslutat gymnasiet.

Kommunerna arbetar med att förbättra förutsättningarna för god kvalitet i den sociala barn- och ungdomsvården. En jämförelse av redovisningarna från respektive år, 2010–2015, visar att det skett förbättringar i ett antal avseenden samt att det finns skillnader i resultaten mellan länen.

Att handläggare som utreder barns behov har rätt kompetens och erfarenhet är betydelsefullt för kvaliteten i den sociala barn- och ungdomsvården. Att kommunen planerar för handläggarnas kompetensutveckling och att handläggarna får tillgång till arbetsledning är väsentliga komponenter för att stärka förutsättningarna för kvalitet i verksamheten.

Vidare är uppföljning av resultatet av insatser på verksamhetsnivå en central del av det systematiska kvalitetsarbetet som ska främja en fortsatt utveckling av verksamheten.

Viktiga resultat 2015

- 55 procent av de ungdomar som varit placerade i familjehem eller HVB hela åk 9 har behörighet att söka till nationellt program i gymnasiet. För motsvarande grupp ungdomar som föddes utomlands är andelen 39 procent. I jämförelse med att 88 procent av de ungdomar som senast avslutade grundskolan i Sverige hade behörighet att söka till nationellt program i gymnasiet.
- 28 procent av de ungdomar som varit placerade i familjehem eller HVB hela åk 9 har avslutat gymnasiet med grundläggande behörighet till högskola.
- 70 procent av personalen som utreder barns behov av skydd, stöd, vård och behandling i landets kommuner har socionomutbildning och minst tre års erfarenhet av barnutredningar. Resultatet var detsamma vid förra årets jämförelser. Andelen är ca 10 procentenheter lägre i kommuner med färre än 15 000 invånare. I kommuner med över 70 000 invånare och i storstädernas kommundelar, där flest barn blir berörda, varierar andelen mellan 17 procent och 100 procent.
- 49 procent av handläggarna i landets kommuner har socionomutbildning och minst fem års erfarenhet av barnutredningar. Resultatet är även här detsamma som vid 2014 års jämförelser. Andelen är ca 10 procentenheter lägre i kommuner med färre än 15 000 invånare. I kommuner med över 70 000 invånare och i storstädernas kommundelar, där flest barn blir berörda, kan andelen variera mellan 4 procent och 100 procent.
- Den genomsnittliga tillgången till arbetsledning för en handläggare är 2,7 timmar per vecka. Hur mycket tid för arbetsledning enskilda handläggare får i olika kommuner varierar mellan 6 minuter – 20 timmar per vecka.
- 37 procent av kommunerna har en aktuell verksamhetsgemensam plan för handläggarnas kompetensutveckling som bygger på verksamhetens mål och analys av handläggarnas individuella kompetens. Planen ska omfatta såväl handledning, fortbildning som vidareutbildning på högskolenivå. Andelen kommuner som har en sådan plan har sedan 2013 ökat med 18 procentenheter.
- 27 procent av kommunerna har använt resultaten från systematiska uppföljningar av insatser i öppenvården för verksamhetsutveckling.
- 20 procent av kommunerna har använt resultaten från systematiska uppföljningar av insatserna i hem för vård eller boende och familjehem för verksamhetsutveckling.

Datainsamling

Innan resultatet presenteras är det av vikt att datainsamlingen redovisas så att det blir tydligt varifrån data hämtas.

Det är första året FoU-Nordväst har i uppdrag att samordna arbetet kring Öppna jämförelser. Processen kring Öppna jämförelser börjar med att fylla i den enkät som skickas ut av Socialstyrelsen. För att öka trovärdigheten på att resultaten är jämförbara mellan nordvästkommunerna kommer kommunens representanter tillsammans att tolka frågorna i enkäten. Resultatet i denna sammanställning bygger till stor del på enkätsvar som kommunerna lämnade under 2014, innan FoU:s uppdrag påbörjades.

Datainsamling enkäter

Datainsamlingen har genomförts via en webbenkät under oktober och november 2014 och gäller förhållanden den 1 november 2014. De inrapporterade svaren granskades på olika sätt. Lämnade antalsuppgifter om personal granskades med avseende på logiskt förhållande mellan olika uppgifter. De kommentarer som uppgiftslämnarna kunnat lämna i samband med respektive fråga gick igenom för att upptäcka om uppgiftslämnarna uppfattat frågorna olika eller om det varit andra problem med frågorna.

Svarsfrekvensen för enkätundersökningen är 90 procent.

För ytterligare information kring datainsamling med mera rekommenderas *Öppna jämförelser 2015 Social barn- och ungdomsvård, guide för att tolka resultaten*

Indikatorer

En indikator är ett mått som påvisar (indikerar) ett underliggande förhållande eller en utveckling. Indikatorer belyser olika förhållanden och kan användas för att mäta och följa upp kvaliteten i verksamheter. Det finns behov av indikatorer som mäter såväl strukturer som processer och resultat för att stimulera till ett systematiskt förbättringsarbete.

Struktur- och processindikatorer speglar förutsättningar för god kvalitet och att uppnå resultat. *Strukturindikatorer* belyser de resurser en verksamhet har, till exempel kompetens, rutiner och överenskommelser. *Processindikatorer* kan belysa både att och hur aktiviteter genomförs, till exempel olika insatser. Därmed kan även processresultat för en verksamhet mätas. *Resultatindikatorer* speglar de resultat som uppnåtts för enskilda individer, det vill säga om insatser lett till avsedda mål. En indikator anger en riktning för ett önskvärt resultat. Indikatorerna ska kunna påverkas av huvudmannen eller utföraren, det ska med andra ord vara möjligt att förändra sina resultat över tid. Och det är också viktigt att indikatorerna upplevs som meningsfulla för berörda huvudmän och utförare och bidrar till kunskap om samband mellan insatser och resultat.

Indikatorerna i öppna jämförelser baseras på aktuell forskning, beprövad erfarenhet, lagstiftning och utgår från ett brukarperspektiv. För ytterligare information om hur indikatorerna har tagits fram rekommenderas *Öppna jämförelser 2015 Social barn- och ungdomsvård, guide för att tolka resultaten*.

Tillförlitlighet och jämförbarhet

Mätning och felkällor

För att reducera mätfelen har frågeblankett och missiv konstruerats av ämneskunniga, enkätfrågekonstruktör och statistiker. En referensgrupp med personer från några kommuner har lämnat värdefulla synpunkter på enkäten.

När det gäller indikatorerna om aktuella överenskommelser om samverkan med olika aktörer har vissa rättningar gjorts. För att överenskommelserna ska vara aktuella ska de antingen ha följts upp eller ha upprättats under det senaste året. Kommuner som har svarat att de har en överenskommelse som de inte har följt upp har rättats till ”aktuell överenskommelse” på respektive indikator i de fall kommunen i föregående års mätning angett att de inte hade någon överenskommelse.

Till varje fråga i enkäten har det varit möjligt att skriva kommentarer. Uppgiftslämnarnas kommentarer har varit ett viktigt underlag för bedömningen om mätfel. I denna insamling har färre kommentarer som indikerar mätfel inkommit än tidigare år. Indikatorer kan ha kvalitetsbrister som inte upptäckts i granskningen. Flera av frågorna är sådana att kommunerna och stadsdelarna ska bedöma om den egna verksamheten uppfyller den nivå som beskrivs i frågan. Svaren bygger på de svarandes tolkning av frågan och deras – till viss del – subjektiva bedömning. I samband med datainsamlingen kan olika fel uppstå. Felen kan bl.a. bero på mätinstrumentets utformning, hur frågorna är ställda och hur respondenterna tolkat frågorna samt på databearbetningen. Om det finns risk för andra felkällor redovisas de under respektive indikator.

Jämförbarhet

Detta är Socialstyrelsens sjätte öppna jämförelse avseende den sociala barn- och ungdomsvården. Enkätfrågorna har ändrats sedan de föregående mätningarna, vilket gör det svårt att jämföra med tidigare publicerade indikatorer. De indikatorer som bedöms vara jämförbara över tid presenteras samlat i Excel-filen ÖJ barn- och ungdomsvården 2010-2015. Följande förändringar har gjorts som kan påverka även de indikatorernas jämförbarhet mellan åren:

- Definitioner och anvisningar har förtydligats.
- Frågorna om de insatser i öppenvård som tillhandahålls gällde 2013 enbart biståndsbeslutade insatser. Från och med 2014 efterfrågas dels insatser som tillhandahålls med biståndsbeslut, dels insatser som tillhandahålls utan biståndsbeslut. Det är möjligt att begränsningen tidigare inte uppmärksammades av vissa kommuner och förändringen kan ha lett till säkrare uppgifter om insatser som tillhandahålls med biståndsbeslut.
- Skillnader mellan olika kommuner som framgår av tabellerna behöver inte alltid spegla de faktiska förhållandena. Det kan förekomma olikheter mellan kommunerna som beror på mätfel – till exempel att frågor och anvisningarna tolkas på olika sätt.

Bortfall

Placerade barn och ungdomar saknas i högre grad än andra i utbildningsregistren. För ungefär 15 procent av populationen finns inte uppgifter i *registret över grundskolans slutbetyg* och för ungefär 60 procent av populationen finns inte uppgifter i *registret över avgångna från gymnasieskolan* (andelar efter schablonreducering). Det räknas inte som bortfall här utan personer som saknar uppgift räknas till den grupp som inte har behörighet att läsa vidare. Om personer som saknas i utbildningsregistret har uppnått behörighet men uppgifterna saknas i registret underskattas andelen med behörighet. Båda utbildningsregistren bedöms ha hög täckning och i övrigt hög tillförlitlighet.

2. Resultat

Sammanställning över nordvästkommunernas resultat

Först visas kommunerna resultat på 2015 års indikatorer, avslutningsvis finns ett antal bakgrundsmått. Redovisningsnivåerna i Öppna jämförelser är, om inte annat anges: Stadsdelar i Stockholm, Göteborg och Malmö, kommun, län och riket.

Procentsatsen som visas i slutet av varje tabell visar på antal kommuner av samtliga som svarat ja (dels inom riket, dels inom Stockholms län samt inom Jönköpings län).

Hur frågan är ställd förklaras innan varje indikator. Dessa är hämtade från Socialstyrelsens *Öppna jämförelser 2015 Social barn- och ungdomsvård, guide för att tolka resultaten*. Syftet med detta är att kommunerna ska få en tydlighet i vad som efterfrågats. Man bör notera risken för felkällor eller rättare sagt mätfel, som kan uppstå när det gäller indikatorerna. Det kan handla om tolkningsfel, felaktiga uppgifter från exempelvis personalsystem eller verksamhetssystem. Förhoppningen är att dessa mätfel ska minska i nästa års resultat då FoU-Nordväst till hösten, när nästa enkät skickas ut, kommer att bjuda in till ett möte där kommunerna tillsammans fyller i enkäten och diskuterar tolkningen av frågorna. Tanken är att även Socialstyrelsen ska finnas tillgänglig för att svara på eventuella frågor kring tolkningen av enkätfrågorna.

Nedan visas befolkningsgrupp, som är en indelning utifrån följande storleksordning på kommun 1: - 14 999 invånare, 2: 15 000 - 29 999 inv., 3: 30 000 - 69 999 inv., 4: 70 000 - 199 999 inv., 5: 200 000 inv. -.

Vidare redovisas också aktuell kommungrupp som kommunen ingår i. Kommungruppsindelningen sammanställs av SKL.

Kommun	Befolkningsgrupp (1-5)	SKL:s Kommuntyp (1-10)
Upplands Väsby	3	2
Järfälla	4	2
Ekerö	2	2
Upplands-Bro	2	2
Sollentuna	3	2
Sundbyberg	3	2
Solna	4	2
Sigtuna	3	5

Individanpassad vård och omsorg

Använt föräldrarnas uppfattning för att utveckla verksamheten

Indikatornamn	Använt föräldrarnas uppfattning för att utveckla
a–c	a) öppenvården b) familjehemsvården c) hem för vård eller boende (HVB)
Indikatorsområde	Brukarnas uppfattning om verksamheten
Syfte	<p>En kunskapsbaserad socialtjänst utgår bland annat från enskildas kunskap och erfarenhet. Därför är det viktigt att fånga enskildas uppfattning om bemötande och de insatser som ges i syfte att utveckla verksamheten. Barnets och föräldrarnas perspektiv är en viktig del i en evidensbaserad praktik, där följande tre kunskapskällor vägs samman:</p> <ul style="list-style-type: none"> • den bästa vetenskapliga kunskapen om insatsernas effekter • den professionellas expertis • barnets och föräldrarnas erfarenheter och förväntningar. <p>Det behöver dock utvecklas ett bättre kunskapsunderlag omkring barns förmåga att besvara frågor utifrån olika åldersgruppers kognitiva, kommunikativa och sociala förmågor. Allt för att stärka undersökningarnas trovärdighet. Under perioden 2013–2015 utreder Socialstyrelsen tillsammans med Barnombudsmannen metoder att fånga barnens uppfattning, på regeringens uppdrag.</p>
Målvärde	I alla kommuner och storstädernas stadsdelar ska den sociala barn- och ungdomsvården ha undersökt föräldrarnas uppfattning om öppenvården, familjehemsvården och hem för vård eller boende (HVB) och använt resultaten för att utveckla verksamheten.
Typ av indikator	Process
Teknisk beskrivning	<p>Indikatorn bygger på följande enkätfrågor: Har ni under perioden <de senaste två åren> genomfört minst en undersökning av föräldrarnas uppfattning om</p> <p>a) öppenvården b) familjehemsvården c) hem för vård eller boende (HVB). Svarsalternativ: Ja/Nej.</p> <p>Har ni använt resultaten från undersökningen/-arna för att utveckla verksamheten? Svarsalternativ: Ja/Nej, Ej aktuellt har inte gjort någon undersökning.</p> <p>Definitioner: Med <i>undersökningar</i> avses, enkäter, strukturerade intervjuer eller brukarrevisioner i syfte att fånga föräldrarnas uppfattning om verksamhetens kvalitet. Resultaten redovisas på gruppnivå. Däremot avses inte klagomålshantering, uppföljningar av genomförandeplan eller av individuell plan.</p> <p>Mätperiod: 1nov. 2011–1nov. 2013 och 1nov. 2012–1nov. 2014.</p>

	Självbestämmande och integritet		
	Brukarnas uppfattning om verksamheten		
	Använt föräldrarnas uppfattning för att utveckla öppenvården	Använt föräldrarnas uppfattning för att utveckla familjehemmen	Använt föräldrarnas uppfattning för att utveckla hem för vård eller boende
Upplands Väsby	Ja	Nej	Nej
Järfälla	Nej	Nej	Nej
Ekerö	Nej	Nej	Nej
Upplands-Bro	Nej	Nej	Nej
Sollentuna	Nej	Ja	Nej
Sundbyberg	Nej	Nej	Nej
Solna	Ja	Nej	Nej
Sigtuna	Ja	Nej	Nej
Riket	32%	14%	13%
Stockholms län	45%	24%	11%
Jönköpings län	42%	17%	17%

Tabell över område Självbestämmande och integritet, genomsnittsvärde för riket, Stockholms län samt Jönköpings län.

Intern samordning i enskilda ärenden

Indikatornamn	Aktuell rutin för intern samordning i enskilda ärenden med
a–g	a) ekonomiskt bistånd b) missbruk c) socialpsykiatri d) våld i nära relationer e) LSS/barn f) LSS/vuxen g) familjerätt
Mått	Kommuner och stadsdelar har skriftliga och på ledningsnivå fastställda fungerande rutiner för intern samordning i enskilda ärenden mellan delverksamheter inom socialtjänsten.
Syfte	För att möta barnens behov är det viktigt att det finns samordning mellan de delverksamheterna inom socialtjänsten som på olika sätt kommer i kontakt med barn och unga och de handläggare som utreder barns behov inom den sociala barn- och ungdomsvården. Personer med behov av insatser från olika områden inom socialtjänsten som kommunen har ansvar för, ska få sina insatser samordnade av berörda aktörer. Indikatorn utgår från 3 kap 5 § socialtjänstlagen (2001:453) och 4 kap. 5 § Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete (SOSFS 2011:9).
Målvärde	I alla kommuner och stadsdelar ska den sociala barn- och ungdomsvården ha fungerande rutiner för samordning mellan delverksamheter inom socialtjänsten
Typ av indikator	Struktur
Teknisk beskrivning	Indikatorn bygger på följande enkätfrågor: Har ni den<mätdatum> skriftliga och på ledningsnivå beslutade rutiner för hur samordning på handläggarnivå i enskilda ärenden ska ske med för indikatorn aktuella delverksamheter inom socialtjänsten? Svarsalternativ: Ja/Nej/Ej aktuellt verksamheterna bedrivs av samma personal och ansvarig chef. Har ni under perioden <mätperiod> följt upp dessa rutiner? Svarsalternativ: Ja/Nej/ Ej aktuellt rutinen upprättades efter <mätdatum>, Ej aktuellt har ingen rutin. Definitioner: Rutinen ska beskriva ett bestämt tillvägagångssätt för hur aktiviteter ska genomföras samt ange ansvarsfördelning. Rutinerna ska vara kända och användas av ansvarig handläggare. Rutinen/-erna för samordning kan finnas beskriven/-na i ett gemensamt dokument eller i separata dokument. Med ledningsnivå avses här den nivå inom organisationen som har mandat att fastställa gemensamma rutiner som avser flera delverksamheter/målgrupper.

Med samordning avses koordination av resurser och arbetsinsatser för att få högre kvalitet och större effektivitet. För den sociala barn- och ungdomsvården kan detta omfatta ansvarsfördelningen för stöd till såväl barnet som barnets familj, då det finns sammansatta behov.

Med uppföljning avses att berörda aktörer tillsammans på ett systematiskt sätt kontrollerat att de rutiner som finns för intern samordning används och fungerar på avsett sätt. Och vid behov revideras.

Mätdatum: 1 november 2013 och 2014

Helhetssyn och samordning							
Intern samordning i enskilda ärenden							
	Aktuell rutin för samordning med verksamheten ekonomiskt bistånd	Aktuell rutin för samordning med verksamheten missbruk	Aktuell rutin för samordning med verksamheten socialpsykiatri	Aktuell rutin för samordning med verksamheten våld i nära relationer	Aktuell rutin för samordning med verksamheten LSS/barn	Aktuell rutin för samordning med verksamheten LSS/vuxna	Aktuell rutin för samordning med verksamheten familjerätt
Upplands Väsby	Nej	Nej	Nej	Ja	Nej	Nej	Nej
Järfälla	Ja	Ja	Ja	Ja	Nej	Nej	Nej
Ekerö	Nej	Nej	Nej	Nej	Nej	Nej	Ja
Upplands-Bro	Nej	Nej	Nej	Nej	Ja	Ja	Nej
Sollentuna	Ja	Ja	Ja	Nej	Ja	Ja	Nej
Sundbyberg	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja
Solna	Nej	Nej	Nej	Ja	Nej	Nej	Ja
Sigtuna	Nej	Ja	Nej	Ja	Nej	Nej	Nej
Riket	61%	65%	43%	80%	43%	35%	69%
Stockholms län	47%	53%	34%	84%	37%	26%	61%
Jönköpings län	58%	58%	33%	83%	42%	33%	67%

Tabell 1 över område Helhetssyn och samordning, genomsnittsvärde för riket, Stockholms län samt Jönköpings län.

Extern samordning i enskilda ärenden

Indikatornamn	Aktuell överenskommelse med
a-l	a) tandvård b) mödravård c) barnhälsovård d) primärvård e) barn- och ungdomspsykiatri f) barn- och ungdomsmedicin g) barn- och ungdomshabilitering h) förskola i) skola j) polis k) kriminalvård l) migrationsverket
Mått	Kommunen eller stadsdelen har skriftliga och på ledningsnivå beslutade aktuella överenskommelser för hur samverkan i enskilda ärenden ska ske med för denna indikator aktuella parter.
Syfte	<p>Personer med insatser från socialtjänsten kan ha behov av insatser från externa aktörer. Indikatorn utgår från 3 kap 5 § socialtjänstlagen (2001:453) och 4 kap. 5 § Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete (SOSFS 2011:9) och Socialstyrelsen. Samverka för barns bästa - en vägledning om barns behov av insatser från flera aktörer. Stockholm; 2013. En stabil och effektiv samverkan förutsätter styrning från ledningen och en god struktur för att kunna överbrygga hinder enligt det nuvarande kunskapsläget. Med ledningsnivå avses här den nivå i organisationen som har mandat att fastställa avtal med andra myndigheter och organisationer. En sådan struktur kan vara skriftliga avtal eller överenskommelser mellan olika huvudmän som förtydligar vem som ska göra vad för barn och unga som behöver insatser från flera verksamheter samt när och hur det ska göras. Tydliga uppdrag och ansvarsfördelningar är en förutsättning för samverkan [7]. Med ett avtal eller en avtalsliknande överenskommelse menas ett avtal som är gemensamt upprättat av de inblandade avtalsparterna[7].</p> <p>Indikatorn avser att mäta skriftliga överenskommelser på ledningsnivå. En formaliserad och strukturerad samverkan i form av gemensamma skriftliga överenskommelser för hur samarbetet ska genomföras är ett medel att stärka stabilitet, förutsägbarhet och kontinuitet. Överenskommelser som beskriver ansvarsfördelning och ett bestämt tillvägagångsätt kan minska risken för godtycke och utgöra ett stöd för handläggarna till nytta för den enskilde.</p> <p>Med insatser avses både tidiga insatser (som exempelvis möjligheten till snabb konsultation, konsultationsteam och rutiner för att agera när barn och unga befinner sig i riskmiljöer i eller utanför hemmet) och samverkansbehov vid mer omfattande insatser (som exempelvis professionella nätverksmöten för samordnad planering då flera myndigheter har kontakt med en familj, samverkansteam eller barnahus och</p>

	familjecentraler).
Målvärde	I alla kommuner och stadsdelar ska den sociala barn- och ungdomsvården ha skriftliga och på ledningsnivå beslutade aktuella överenskommelser om samverkan med för denna indikator aktuella parter.
Typ av indikator	Struktur
Teknisk beskrivning	<p>Indikatorn bygger på följande enkätfråga:</p> <p>Har ni den <mätdatum> skriftliga och på ledningsnivå beslutade överenskommelser för hur samverkan på handläggarnivå i enskilda ärenden ska ske med för denna indikator aktuella parter?</p> <p>Svarsalternativ: Ja/Nej/Ej aktuellt, verksamheterna bedrivs av samma ansvariga chef (gäller endast förskolan och skolan). Har ni under perioden [mätperioden] följt upp dessa överenskommelser om samverkan?</p> <p>Svarsalternativ: Ja/Nej/Ej aktuellt överenskommelsen upprättad efter <mätperiodens startdatum>/Ej aktuellt, har ingen överenskommelse.</p> <p>Definitioner:</p> <p>Med ledningsnivå avses här den nivå inom organisationen som har mandat att fastställa överenskommelser med andra myndigheter och organisationer.</p> <p>Överenskommelserna ska dels beskriva ett bestämt tillvägagångssätt för hur samverkan ska genomföras, dels ange ansvarsfördelningen.</p> <p>Med samverkan avses övergripande gemensamt handlande på organisatoriskt plan för visst syfte. Någon eller några tillför sina specifika resurser, kompetenser och/eller kunskaper till en uppgift som man gemensamt ska genomföra.</p> <p>Överenskommelse om samverkan på handläggarnivå kan beröra både för tidiga insatser (exempelvis snabbkonsultation när barn och unga befinner sig i riskmiljöer i eller utanför hemmet) och mer omfattande insatser(exempelvis samverkansteam, barnahus eller familjecentraler). Regionala överenskommelser ingår.</p> <p>Med uppföljning avses att berörda aktörer tillsammans på ett systematiskt sätt kontrollerat att de överenskommelser som finns för extern samverkan används och fungerar på avsett sätt. Och vid behov revideras.</p> <p>Mätdatum: 1 nov. 2013 samt mätperiod 1 nov. 2012–1 nov. 2013 och 1 nov. 2014 samt mätperiod 1 nov. 2013–1 nov. 2014.</p>

Helhetssyn och samordning							
Extern samverkan i enskilda ärenden - hälsa							
	Aktuell överens-kommelse om samverkan med tandvård	Aktuell överens-kommelse om samverkan med mödravård	Aktuell överens-kommelse om samverkan med barnhälsovård	Aktuell överens-kommelse om samverkan med primärvård	Aktuell överens-kommelse om samverkan med barn- och ungdoms-psykiatri	Aktuell överens-kommelse om samverkan med barn- och ungdoms-medicin	Aktuell överens-kommelse om samverkan med barn- och ungdoms-habilitering
Upplands Väsby	Nej	Nej	Nej	Nej	Nej	Ja	Nej
Järfälla	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja
Ekerö	Nej	Nej	Nej	Nej	Ja	Ja	Ja
Upplands-Bro	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja
Sollentuna	Nej	Ja	Ja	Nej	Ja	Ja	Ja
Sundbyberg	Nej	Ja	Ja	Nej	Ja	Ja	Ja
Solna	Nej	Nej	Nej	Nej	Ja	Ja	Ja
Sigtuna	Nej	Nej	Ja	Nej	Ja	Ja	Ja
Riket	34%	53%	63%	61%	74%	56%	55%
Stockholms län	8%	45%	61%	37%	84%	84%	82%
Jönköpings län	92%	92%	92%	92%	92%	92%	92%

Tabell 2 över område Helhetssyn och samordning, genomsnittsvärde för riket, Stockholms län samt Jönköpings län.

Helhetssyn och samordning					
	Extern samverkan i enskilda ärenden - utbildning		Extern samverkan i enskilda ärenden - kriminalitet		Extern sam-verkan i enskilda ärenden migration
	Aktuell överens-kommelse om samverkan med förskola	Aktuell överens-kommelse om samverkan med skola	Aktuell överens-kommelse om samverkan med polis	Aktuell överens-kommelse om samverkan med Kriminalvården	Aktuell överens-kommelse om samverkan med Migrationsverket
Upplands Väsby	Nej	Nej	Nej	Nej	Nej
Järfälla	Nej	Nej	Ja	Ja	Ja
Ekerö	Ja	Ja	Nej	Nej	Nej
Upplands-Bro	Nej	Ja	Ja	Nej	Nej
Sollentuna	Ja	Ja	Ja	Nej	Nej
Sundbyberg	Ja	Ja	Ja	Nej	Ja
Solna	Ja	Ja	Ja	Nej	Ja
Sigtuna	Ja	Ja	Ja	Nej	Ja
Riket	72%	72%	50%	6%	17%
Stockholms län	74%	79%	66%	13%	24%
Jönköpings län	92%	92%	25%	0%	17%

Fortsättning, Tabell 2 över område Helhetssyn och samordning, genomsnittsvärde för riket, Stockholms län samt Jönköpings län.

Resultat placerade barns utbildningsnivå

Indikatornamn	Andel barn placerade hela åk 9 med behörighet att söka till nationellt program i gymnasiet
Syfte	Att gå i grundskolan är en grundlagsskyddad rättighet för alla barn i Sverige som har skolplikt enligt 2 kap. 18§. Regeringsformen. Familjehemsplacerade barns skolprestationer är något som går att påverka. [22]Låga eller ofullständiga betyg från årskurs nio var i Social rapport 2010 den starkaste riskfaktorn för framtida psykosociala problem bland barn i dessa grupper och förklarade 40-50 procent av de överrisker för ogynnsam utveckling som placerade barn hade jämfört med andra jämnåriga. Ett misslyckande i gymnasieskolan är en mycket viktig förklaringsfaktor till etableringssvårigheter på arbetsmarknaden. Högst är risken bland dem som aldrig påbörjar gymnasiet.[6]
Målvärde	Alla barn placerade hela åk 9 ska ha behörighet att söka till nationellt program i gymnasiet.
Typ av indikator	Resultat
Teknisk beskrivning	<p>Population: Indikatoren beräknas för data om populationen födda 1988-1996 placerade under hela åk 9. Med det menas sammanhängande placering mellan den 1 juni det år de fyllde 15 år till den 1 juni det år de fyllde 16 år. Personer med ofullständiga personnummer har exkluderats. likaså personer som saknar uppgift om utbildningsresultat och som inte varit folkbokförda i Sverige något av åren de skulle kunnat få slutbetyg i årskurs 9 (vid 16, 17 eller 18 års ålder). Populationen är hämtad från <i>registret över insatser för barn och unga</i>, Socialstyrelsen.</p> <p>Resultatvariabel: Variabeln behörighet till nationellt program i gymnasiet är hämtad från <i>registret över grundskolans slutbetyg</i>. Reglerna för behörighet till gymnasiet har ändrats under mätperioden. Före vårterminen 2010 visar indikatorn då gällande behörighetskrav, vilka var godkända betyg i ämnena engelska, matematik och svenska/svenska som andraspråk. Från och med vårterminen 2010 höjdes kraven till godkända betyg i fler ämnen och olika behörighetskrav för olika program infördes. Från och med vårterminen 2010 visar indikatorn behörighet till något av de nationella programmen.</p> <p>Schablonreducering: För att ta hänsyn till att en del av befolkningen på grund av funktionsnedsättning har svårare att genomföra ordinarie skolgång och att uppgifter från särskolor saknas i utbildningsregistren har antalet som saknar uppgifter om utbildningsresultat justeras ned med en schablon. Schablonen har bestämts utifrån data om en population födda åren 1972-1981 för vilka uppgifter om sjuk- och aktivitetsersättning före 23 års ålder matchats på. Antalet personer födda åren 1988-1996 som saknar uppgifter om slutbetyg från grundskolan har reducerats med 30 procent. Det totala antalet i populationen reduceras med samma antal vilket betyder att justeringen höjer värdena på indikatorerna.</p>

Beräkning:

Täljare: Antal födda 1988-1996 placerade hela åk 9 med behörighet att söka till nationellt program i gymnasiet.

Nämnare: Antal födda 1988-1996 placerade hela åk 9 (reducerad med schablon för sjuk- och aktivitetsersättning för 23 års ålder). De personer som saknar uppgift om utbildningsresultat ingår i nämnaren och förutsätts inte uppfyllt kraven.

Redovisningsnivå: Kommun, län och riket. Den senaste placerande kommunen har varit styrande för vilken kommun personen räknas till.

Mätperiod: Populationen födda 1988-1996 är hämtad från *registret över insatser för barn och unga* våren 2014. Uppgifter om utbildningsresultat är hämtade från *registret över grundskolans slutbetyg* (till och med årgång 2012) under våren/sommaren 2014.

Felkällor

De fel som finns i de register som använts kan påverka indikatorernas tillförlitlighet. Det kan vara fel i täckning, mätfel och bortfall. Bedömningen är att brister i rampopulationen inte är någon betydande felkälla. Registret över grundskolans slutbetyg är totalundersökningar som bedöms ha hög täckning och i övrigt hög tillförlitlighet. Uppgifter om särskolor ingår inte i registret över grundskolans slutbetyg. Det kompenseras här genom schablonreduceringen av personer som saknar uppgifter om utbildningsresultat. Fel kan också uppstå i bearbetningen.

Indikatornamn	Andel barn <u>födda i Sverige</u> placerade hela åk 9 med behörighet att söka till nationellt program i gymnasiet
Indikatorsområde	Placerade barns utbildningsnivå
Syfte	Se föregående indikator
Målvärde	Alla barn placerade hela åk 9 ska ha behörighet att söka till nationellt program i gymnasiet.
Typ av indikator	Resultat
Teknisk beskrivning	Population: se föregående indikator, Resultatvariabel: se föregående indikator. Schablonreducering: se föregående indikator. Beräkning: Täljare: Antal födda i Sverige 1988-1996 placerade hela åk 9 med behörighet att söka till nationellt program i gymnasiet. Nämnare: Antal födda i Sverige 1988-1996 placerade hela åk 9 (reducerad med schablon för sjuk- och aktivitetsersättning för 23 års ålder). De personer som saknar uppgift om utbildningsresultat ingår i nämnaren och förutsätts inte uppfyllt kraven. Redovisningsnivå: Se föregående indikator. Mätperiod: se föregående indikator.
Felkällor	Se föregående indikator.

Indikatornamn	Andel barn <u>födda i annat land</u> placerade hela åk 9 med behörighet att söka till nationellt program i gymnasiet
Indikatorsområde	Placerade barns utbildningsnivå
Syfte	se föregående indikator
Målvärde	Alla barn placerade hela åk 9 ska ha behörighet att söka till nationellt program i gymnasiet.
Typ av indikator	Resultat
Teknisk beskrivning	Population: se föregående indikator. Resultatvariabel: se föregående indikator. Schablonreducering: se föregående indikator. Beräkning: Täljare: Antal födda i annat land 1988-1996 placerade hela åk 9 med behörighet att söka till nationellt program i gymnasiet. Nämnare: Antal födda i annat land 1988-1996 placerade hela åk 9 (reducerad med schablon för sjuk- och aktivitets-ersättning för 23 års ålder). De personer som saknar uppgift om utbildningsresultat ingår i nämnaren och förutsätts inte uppfyllt kraven. Redovisningsnivå: Se föregående indikator. Mätperiod: se föregående indikator.
Felkällor	Se föregående indikator.

Indikatornamn	Andel barn placerade hela åk 9 som genomfört gymnasiet med grundläggande behörighet till högskola
Indikatorsområde	Placerade barns utbildningsnivå
Syfte	Att stärka anknytningen till arbetsmarknaden och den unges etablering på arbetsmarknaden är viktiga skyddsfaktorer för att må bra och klara sig väl i livet. [6] Familjehemsplacerade barns skolprestationer är något som går att påverka. [22] Ett misslyckande i gymnasieskolan är en mycket viktig förklaringsfaktor till etableringssvårigheter på arbetsmarknaden. Högst är risken bland dem som aldrig påbörjar gymnasiet. Framgångsrika gymnasiestudier är viktiga för den framtida försörjningsmöjligheterna.[6]
Målvärde	Att alla barn placerade hela åk 9 har genomfört gymnasiet
Typ av indikator	Resultat
Teknisk beskrivning	Population: Indikatoren beräknas för data om populationen födda 1988-1993 placerade under hela åk 9. Med det menas sammanhängande placering mellan den 1 juni det år de fyllde 15 år till den 1 juni det år de fyllde 16 år. Personer med ofullständiga personnummer har exkluderats. likaså personer som saknar uppgift om utbildningsresultat och som inte varit folkbokförda i Sverige något av åren de skulle kunnat få gått ut gymnasiet (vid 19, 20, 21 eller 22 års ålder). Populationen är hämtad från <i>registret över insatser för barn och unga</i> , Socialstyrelsen. Resultatvariabel: Variabeln grundläggande behörighet till högskola är

hämtad från *registret över avgångna från gymnasieskolan*. Reglerna har ändrats under mätperioden. För grundläggande behörighet till universitets- och högskolestudier krävs slutbetyg från nationellt program, specialutformat program eller utbildning vid fristående skolor och lägst betyget godkänt på minst 90 procent (2250 kurspoäng) av de 2500 kurspoäng som krävs för ett fullständigt program. Från och med år 2010 måste slutbetyget omfatta 2500 kurspoäng, vilket betyder att elever med reducerat program inte kan få behörighet. Därutöver krävs lägst betyget godkänt i kurserna svenska A och B (alternativt motsvarande i svenska som andraspråk), matematik A och engelska A.

Schablonreducering: För att ta hänsyn till att en del av befolkningen på grund av funktionsnedsättning har svårare att genomföra ordinarie skolgång och att uppgifter från särskolor saknas i utbildningsregistren har antalet som saknar uppgifter utbildningsresultat justerats ned med en schablon. Schablonen har bestämts utifrån data om en population födda åren 1972-1981 för vilka uppgifter om sjuk- och aktivitetsersättning före 23 års ålder matchats på. Antalet personer födda åren 1988-1996 som saknar uppgifter om slutbetyg från grundskolan har reducerats med 30 procent. Antalet personer födda åren 1988-1993 som saknar uppgifter om resultat från gymnasieskolan har reducerats med motsvarande antal i förhållande till skillnaden mellan antalet födda 1988-1996 och antalet födda 1988-1993 i populationen. Det totala antalet i populationen reduceras med samma antal vilket betyder att justeringen höjer värdena på indikatorerna.

Beräkning:

Täljare: Antal födda 1988-1993 placerade hela åk 9 med grundläggande behörighet högskola.

Nämnare: Antal födda 1988-1993 placerade hela åk 9 (reducerad med schablon för sjuk- och aktivitetsersättning för 23 års ålder). De personer som saknar uppgift om utbildningsresultat ingår i nämnaren och förutsätts inte uppfyllt kraven.

Redovisningsnivå: Kommun, län och riket. Den senaste placerande kommunen har varit styrande för vilken kommun personen räknas till.

Mätperiod: Populationen födda 1988-1993 är hämtad från *registret över insatser för barn och unga* våren 2014. Uppgifter om utbildningsresultat är hämtade från *registret över grundskolans slutbetyg* (till och med årgång 2012) under våren/sommaren 2014.

Felkällor

De fel som finns i de register som använts kan påverka indikatorernas tillförlitlighet. Det kan vara fel i täckning, mätfel och bortfall. Bedömningen är att brister i rampopulationen inte är någon betydande felkälla. *Registret över avgångna från gymnasieskolan* är totalundersökningar som bedöms ha hög täckning och i övrigt hög tillförlitlighet. Uppgifter om särskolor ingår inte i *registret över avgångna från gymnasieskolan*. Det kompenseras här genom schablonreduceringen av personer som saknar uppgifter om utbildningsresultat. Fel kan också uppstå i bearbetningen.

Indikatornamn	Andel barn <u>födda i Sverige</u> placerade hela åk 9 som genomfört gymnasiet med grundläggande behörighet till högskola
Indikatorsområde	Placerade barns utbildningsnivå
Syfte	Se föregående indikator
Målvärde	Att alla barn placerade hela åk 9 har genomfört gymnasiet
Typ av indikator	Resultat
Teknisk beskrivning	Population: Se föregående indikator. Resultatvariabel: Se föregående indikator. Schablonreducering: Se föregående indikator Beräkning: Täljare: Antal födda i Sverige 1988-1993 placerade hela åk 9 med grundläggande behörighet högskola. Nämnare: Antal födda i Sverige 1988-1993 placerade hela åk 9 (reducerad med schablon för sjuk- och aktivitetsersättning för 23 års ålder). De personer som saknar uppgift om utbildningsresultat ingår i nämnaren och förutsätts inte uppfyllt kraven. Redovisningsnivå: Se föregående indikator. Mätperiod: Se föregående indikator.
Felkällor	Se föregående indikator.

Indikatornamn	Andel barn <u>födda i annat land</u> placerade hela åk 9 som genomfört gymnasiet med grundläggande behörighet till högskola
Indikatorsområde	Placerade barns utbildningsnivå
Syfte	Se föregående indikator
Målvärde	Att alla barn placerade hela åk 9 har genomfört gymnasiet
Typ av indikator	Resultat
Teknisk beskrivning	Population: Se föregående indikator. Resultatvariabel: Se föregående indikator. Schablonreducering: Se föregående indikator. Beräkning: Täljare: Antal födda i annat land 1988-1993 placerade hela åk 9 med grundläggande behörighet högskola. Nämnare: Antal födda i annat land 1988-1993 placerade hela åk 9 (reducerad med schablon för sjuk- och aktivitetsersättning för 23 års ålder). De personer som saknar uppgift om utbildningsresultat ingår i nämnaren och förutsätts inte uppfyllt kraven. Redovisningsnivå: Se föregående indikator. Mätperiod: Se föregående indikator.
Felkällor	Se föregående indikator.

Resultat placerade barns utbildningsnivå						
Andel med behörighet till nationellt program på gymnasiet				Andel som genomfört gymnasiet och har grundläggande behörighet till högskola		
	Placerade hela åk 9, födda 1988-1996	Placerade hela åk 9, födda i Sverige 1988-1996	Placerade hela åk 9, födda i annat land 1988-1996	Placerade hela åk 9, födda 1988-1993	Placerade hela åk 9, födda i Sverige 1988-1993	Placerade hela åk 9, födda i annat land 1988-1993
Upplands Väsby	59%	63%	x	35%	32%	x
Järfälla	53%	57%	x	28%	30%	x
Ekerö	x	x	x	x	x	x
Upplands-Bro	60%	60%	x	x	x	x
Sollentuna	69%	74%	x	44%	49%	x
Sundbyberg	52%	58%	x	x	x	x
Solna	50%	49%	x	19%	17%	x
Sigtuna	47%	53%	x	37%	41%	x
Riket	55%	57%	39%	28%	28%	25%
Stockholms län	58%	61%	44%	30%	30%	29%
Jönköpings län	52%	52%	49%	31%	31%	x

”x”= sekretess (1-3 personer) eller kvot med stor statistisk osäkerhet pga små tal (färre än 20)

Tabell över område Resultat placerade barns utbildningsnivå, genomsnittsvärde för riket, Stockholms län samt Jönköpings län.

Säker vård och omsorg

Tidigare kvalitetsområde trygghet och säkerhet.

Handläggning

Indikatornamn	Ordinarie licens för Barns behov i centrum (BBIC)
Mått	Nämnden har den <mätdatum> ordinarie licens för BBIC.
Syfte	<p>BBIC ger socialtjänsten en struktur för att utreda, planera och följa upp beslutade insatser. BBIC erbjuder en uppsättning formulär som vilar på teoretisk kunskap hämtad från utvecklingsekologi och anknytningsteori. Formulären bygger på ett antal grundprinciper som bland annat handlar om att utveckla ett samarbete med barn, föräldrar och andra professionella och att ha barnet eller den unge i centrum. Helhetssynen på barns och ungas situation betonas och illustreras genom den så kallade BBIC-triangeln. BBIC bygger på det engelska Integrated Children's System (ICS) som är framtagen efter ett omfattande forsknings och utvecklingsarbete. Systemet vilar på en gedigen teoretisk grund och utifrån denna har en serie formulär utvecklats som följer hela ärendegången[8].</p> <p>Triangeln bygger dels på de resultat som framkom i studien Looking After Children (LAC) [9]. Där redovisades vilka faktorer som kan bidra till barns positiva utveckling, baserat på utvecklingspsykologiska teorier. De sju behovsområden som identifierades testades senare och det visade sig att de är användbara för alla barn i den sociala barnvården såväl som i samhället i stort, inklusive etniska minoritetsgrupper och barn med funktionsnedsättning [10].</p> <p>I kunskapsöversikten Children's Needs – Parenting Capacity redovisades forskningsresultat om hur barns utveckling kan påverkas om föräldrarna har psykisk sjukdom, alkohol- och narkotikamissbruk eller om det finns våld i familjen. Studien blev tillsammans med LAC kunskapsbas för triangeln [11].</p> <p>Institutionen för socialt arbete vid universitetet i Montreal genomförde 2010 en meta-utvärdering av ICS, som berörde genomförandet i länder utanför Storbritannien. Utvärderingen tyder på att personal som arbetar utifrån systemet gör bättre bedömningar av komplexa situationer, har en mer holistisk syn med barnet i centrum, vilket ger bättre planering av insatser. Man ansåg att tvärprofessionell samverkan ökade, liksom deltagande av barn och föräldrar [12]. I Socialstyrelsens slutrapport från BBIC-projektet, 2008 noteras liknande slutsatser. BBIC hade bidragit till att barnens ställning stärktes och att socialsekreterarna hade fått ökad medvetenhet och kunskap om barns behov. Ur chefernas perspektiv betraktades BBIC som ett kvalitetssäkringssystem som ökade möjligheterna till styrning, kontroll och uppföljning [13].</p> <p>I en verksamhet som kännetecknas av en hög personalomsättning fyller ett väl strukturerat handläggnings- och dokumentationssystem inte bara en viktig roll för en tillämpad helhetssyn utan också för kontinuitet i myndighetsutövningen. Socialstyrelsen lämnade i januari 2015 rapporten -Från enskilt ärende till nationell statistik - Barns behov i</p>

centrum (BBIC) till regeringen. I rapporten redovisas hur systemet kan vidareutveckla för systematisk uppföljning av verksamheten på aggregerad nivå(ref).

Målvärde	Alla kommuner och stadsdelar ska ha ordinarie licens för BBIC
Typ av indikator	Struktur och processmått
Teknisk beskrivning	Indikatorn avser att mäta kommunernas användning av ett handläggnings- och dokumentationssystem BBIC som ger socialtjänsten en struktur för att utreda, planera och följa upp beslutade insatser. Ordinarie licens innebär att kommunen måste uppfylla de minimikrav som anges i BBIC-konceptet. BBIC-konceptet finns beskrivet på Socialstyrelsens webbplats www.socialstyrelsen.se/barnochfamilj/bbic . Socialstyrelsen kan med sex månaders uppsägningstid säga upp avtalet om vi finner att BBIC-arbetet inte utförs enligt kraven i avtalet. Om licenstagaren slutar använda BBIC i sin verksamhet ska den genast underrätta Socialstyrelsen skriftligen om detta. Beräkning: Kommunerna har/har inte ordinarie licens enligt BBIC. Mätdatum: 31 mars 2010 och 2011 samt 1 november 2011, 2012, 2013 och 2014.
Felkällor	Inga, Socialstyrelsen registrerar de kommuner som har ordinarie BBIC-licens.

Trygghet och säkerhet för placerade barn

Indikatornamn	Information till placerade barn om barnets rättigheter och kontaktuppgifter till ansvariga
Mått	Kommunen eller stadsdelen lämnar skriftlig information till alla placerade barn om barnets rättigheter, kontaktuppgifter till socialsekreterare och Inspektionen för vård och omsorgs (IVO) funktion ”berätta om missförhållanden”.
Syfte	Barn och unga placerade i familjehem, HVB eller särskilda ungdomshem (SiS) har rätt att få information om barnkonventionen och sina rättigheter, vem som är socialsekreterare (med namn) och hur denne nås per telefon och e-post samt IVO:s funktion ”berätta om missförhållanden” som vänder sig till placerade barn och kan nås via e-post eller telefon. För att barnet ska ha tillgång till denna information när den behövs kan den samlas i ett skriftligt dokument. IVO har sammanställt en broschyr med denna information anpassat efter barns olika åldrar. Den kan beställas av kommunen.
Målvärde	I alla kommuner och stadsdelar ska den sociala barn- och ungdomsvården ge placerade barn skriftlig information om barns rättigheter och kontaktuppgifter till socialsekreterare och IVO: funktion ”berätta om missförhållanden”.
Typ av indikator	Struktur, process

Teknisk
beskrivning

Indikatorn bygger på följande enkätfråga: Lämnar ni skriftlig (eller om barnet inte kan läsa muntlig) information till alla placerade barn om barnets rättigheter, kontaktuppgifter till socialsekreterare och Inspektionen för vård och omsorgens (IVO) funktion ”berätta om missförhållanden”?

Svarsalternativ: Information om barnets rättigheter Ja/Nej. Information om kontaktuppgifter till socialsekreterare Ja/Nej, Information om IVO:s funktion ”berätta om missförhållanden” Ja/Nej.

Beräkning: Ja: Lämnar skriftlig information om/ barnets rättigheter/kontaktuppgifter till socialsekreterare/IVO:s funktion ”berätta om missförhållanden” till alla placerade barn.

Nej: Lämnar inte skriftlig information om barnets rättigheter/kontaktuppgifter till socialsekreterare/ IVO:s funktion ”berätta om missförhållanden” till alla placerade barn.

Mätperiod: 1 november 2013 och 2014

Trygghet och säkerhet		
	Handläggning	Trygghet och säkerhet för placerade barn
	Ordinarie licens Barns behov i centrum (BBIC)	Information till placerade barn om barnets rättigheter och kontaktuppgifter till ansvariga
Upplands Väsby	Ja	Nej
Järfälla	Ja	Ja
Ekerö	Ja	Nej
Upplands-Bro	Ja	Nej
Sollentuna	Ja	Ja
Sundbyberg	Ja	Nej
Solna	Ja	Ja
Sigtuna	Ja	Ja
Riket	92%	58%
Stockholms län	100%	45%
Jönköpings län	100%	75%

Tabell över område Trygghet och säkerhet, genomsnittsvärde för riket, Stockholms län samt Jönköpings län.

Kunskapsbaserad vård och omsorg

Tidigare kvalitetsområde kunskapsbaserad verksamhet.

Handläggarnas kompetens

Indikatornamn (a-c)	Handläggarnas utbildning och yrkeserfarenhet
Mått	Antalet anställda handläggare, exklusive helt lediga, <mätdatum> som har socionomexamen och a) minst ett års yrkeserfarenhet av socialt arbete b) minst tre års erfarenhet av barnutredningar c) mer än fem års erfarenhet av barnutredningar.
Indikatorsområde	Handläggarnas kompetens
Syfte	För utförande av socialnämndens uppgifter ska det enligt 3 kap. 3 § andra stycket SoL finnas personal med lämplig utbildning och erfarenhet. Kraven på barnutredarnas kompetens ökar idag.
Målvärde	
Riktning	B) I alla kommuner och stadsdelar ska den social barn- och ungdomsvården verka för att andelen handläggare som har socionomexamen och minst tre års erfarenhet av barnutredningar ökar. C) I alla kommuner och stadsdelar ska den social barn- och ungdomsvården verka för att andelen handläggare som har socionomexamen och mer än fem års erfarenhet av barnutredningar ökar.
Typ av indikator	Struktur
Teknisk beskrivning	Indikatorerna bygger på följande enkätfrågor: Hur många handläggare är anställda inom socialnämndens verksamhet för barn och unga <mätdatum>? Hur många av dessa handläggare (årsarbetare) har socionomexamen? Hur många av handläggarna med socionomexamen (årsarbetare) har minst ett års erfarenhet av socialt arbete? Svarsalternativ: Antal/Vet ej (b-c) Fördela handläggarna med socionomexamen (årsarbetare) efter hur länge de arbetat som handläggare inom sociala barn- och ungdomsvården i er eller i annan kommun. Svarsalternativ: Antal mindre än 1 år, 1–2 år, 3–5 år respektive, mer än 5 år/Vet ej Täljare: Antalet anställda handläggare, exklusive helt lediga, <mätdatum> som har socionomexamen och minst ett års yrkeserfarenhet av socialt arbete. Nämnare: Antalet anställda handläggare, exklusive helt lediga, <mätdatum>. Täljare: Antalet anställda handläggare, exklusive helt lediga,

<mätdatum> som har socionomexamen och minst tre års erfarenhet av barnutredningar. Nämnare: Antalet anställda handläggare, exklusive helt lediga, <mätdatum>.

Täljare: Antalet anställda handläggare, exklusive helt lediga, <mätdatum> som har socionomexamen och mer än fem års erfarenhet av barnutredningar. Nämnare: Antalet anställda handläggare, exklusive helt lediga, <mätdatum>.

Definitioner: Med *handläggare inom social barn- och ungdomsvård* avses här personal som inom nämndens verksamhet svarar för utredningar enligt bestämmelserna i 11 kap. 1, 1a, 2, 4, 4a, 4b, 4c §§ SoL och 6 kap. 7a, 7b och 7c §§ SoL, planering och uppföljning av beslutade insatser (socialsekreterare och i förekommande fall familjehemssekreterare).

Som handläggare räknas också personal som svarar för arbete med förhandsbedömningar inom ramen för en mottagningsfunktion, dock inte enhetschefer eller motsvarande med verksamhets-, personal- och budgetansvar. Räkna även med vikarier. Ta däremot inte med personal som varit lediga minst 30 dagar under oktober/november eller är tjänstlediga.

Beräkning av årsarbetare: antal årsarbetare räknas fram med hjälp av den faktiska sysselsättningsgraden för månadsavlönade och arbetade timmar för timavlönade. Beräkning av sysselsättningsgrad för timavlönade: antal arbetade timmar i månaden före mätdatum dividerat med 165 (som schablon för heltidssysselsättning för en månad).

Mätdatum: Mätdatum: 31 mars 2010 och 2011, 1 november 2012 och 1 november 2013 för indikator a) 1 november 2013 och 2014 för indikator b-c)

Handläggarnas kompetensutveckling

Indikatornamn	<u>Samlad plan</u> för handläggarnas kompetensutveckling
Mått	Aktuell samlad plan för handläggarnas kompetensutveckling <mätdatum>
Syfte	Enligt 3 kap.3 § socialtjänstlagen (2001:453) ska insatser inom socialtjänsten vara av god kvalitet. För utförande av uppgifter inom socialtjänsten ska det finnas personal med lämplig utbildning och erfarenhet. Frågor om handläggarnas fortbildning och vidareutbildning behandlas i Socialstyrelsens allmänna råd om personalens kompetens vid handläggning och uppföljning av ärenden som rör barn och unga (SOSFS 2006:14). Där sägs bland annat att personalen bör få kontinuerligt stöd och kontinuerlig handledning och utbildning i syfte att upprätthålla och utveckla den kompetensnivå som krävs för att kunna utföra arbetsuppgifterna. Vidare sägs att personalen genom vidareutbildning på magisternivå successivt och planerat bör fördjupa sina kunskaper inom området, t.ex. samtal med barn, barns och ungas utveckling och systematiska analys- och bedömningsinstrument.

	Begreppet kompetens är mångtydigt men handlar i allmän mening om förmågan att klara av olika krav som ställs i en verksamhet.
Målvärde	I alla kommuner och stadsdelar ska den sociala barn- och ungdomsvården ha en samlad plan för handläggarnas kompetensutveckling.
Typ av indikator	Struktur
Teknisk beskrivning	<p>Indikatorn bygger på följande enkätfråga: Har ni <mätdatum>en samlad plan för handläggarnas kompetensutveckling som har upprättats eller reviderats under perioden <mätperiod>? Innefattar den samlade planen för handläggarnas kompetensutveckling, kontinuerlig handledning, fortbildning och vidareutbildning på högskolenivå? Svartalternativ: Ja/Nej</p> <p>Definitioner: Med <i>verksamhetsgemensam plan</i> avses en plan som bygger på verksamhetens mål, kartläggning och analys av handläggarnas individuella kompetens. Planen ska innefatta kontinuerlig handledning, fortbildning samt vidareutbildning på högskolenivå.</p> <p>Med <i>kontinuerlig handledning</i> avses handledning av utbildad handledare. Handledningen kan vara i grupp eller enskilt och vara regelbundet återkommande (kontinuerlig). Med fortbildning avses här utbildning i syfte att upprätthålla och utveckla den kompetensnivå som krävs för att kunna utföra arbetsuppgifterna.</p> <p>Med <i>vidareutbildning på högskolenivå</i> avses här att personen genom utbildning på högskolenivå succesivt och planerat fördjupar sina kunskaper om barn och unga.</p> <p><i>Kompetensutveckling</i> innebär att personalen utvecklas i sin yrkesroll genom exempelvis utbildning, kurser eller handledning, utifrån verksamhetens uppdrag.</p> <p>Med <i>samlad plan</i> avses en verksamhetsgemensam plan för handläggarnas fortbildning och vidareutbildning som bygger på verksamhetens uppdrag eller mål och nämndens kartläggning och analys av personalens individuella kompetens. Omfattar handläggarnas behov av kompetensutveckling.</p> <p>Med <i>handläggare inom social barn- och ungdomsvård</i> avses: se föregående indikator.</p> <p>Beräkning:</p> <p>Ja: Har en samlad plan för handläggarnas kompetensutveckling som har upprättats eller reviderats under de senaste två åren som innefattar kontinuerlig handledning/ fortbildning/vidareutbildning på högskolenivå</p> <p>Delvis: Har en samlad plan för handläggarnas kompetens-utveckling men planen har antingen inte upprättats eller reviderats under de senaste två åren eller innefattar inte kontinuerlig handledning/ fortbildning/ vidareutbildning på högskolenivå</p> <p>Nej: Har inte en samlad plan för handläggarnas kompetensutveckling</p> <p>Mätdatum: 1 november 2012, 2013 och 2014.</p>

Indikatornamn	<u>Individuell kompetensutvecklingsplan för handläggare</u>
Mått	Handläggare som varit anställda minst 1 år <mätdatum> har en individuell kompetensutvecklingsplan som följs upp årligen.
Indikatorsområde	Handläggarnas kompetensutveckling
Syfte	En individuell kompetensutvecklingsplan är en del av underlaget för en verksamhetsgemensam plan för handläggarnas fortbildning och/eller vidareutbildning som bygger på verksamhetens mål och nämndens kartläggning och analys av handläggarnas individuella kompetens. Enligt 3 kap.3 § socialtjänstlagen (2001:453) ska insatser inom socialtjänsten vara av god kvalitet. För utförande av uppgifter inom socialtjänsten ska det finnas personal med lämplig utbildning och erfarenhet. Frågor om handläggarnas fortbildning och vidareutbildning behandlas i Socialstyrelsens allmänna råd om personalens kompetens vid handläggning och uppföljning av ärenden som rör barn och unga (SOSFS 2006:14). Där sägs bland annat att denna personal bör få kontinuerligt stöd och kontinuerlig handledning och utbildning i syfte att upprätthålla och utveckla den kompetensnivå som krävs för att kunna utföra arbetsuppgifterna. Vidare sägs att personalen genom vidareutbildning på magisternivå successivt och planerat bör fördjupa sina kunskaper inom området, t.ex. samtal med barn, barns och ungas utveckling och systematiska analys- och bedömningsinstrument.
Målvärde	I alla kommuner och stadsdelar ska den sociala barn- och ungdomsvårdens handläggare ha en individuell kompetensutvecklingsplan som följs upp årligen.
Typ av indikator	Struktur
Teknisk beskrivning	<p>Indikatorn bygger på följande enkätfrågor: Har handläggare som varit anställda minst 1 år <mätdatum> en individuell kompetensutvecklingsplan?</p> <p>Svarsalternativ: Ja, samtliga berörda handläggare/ Ja, men inte samtliga berörda handläggare/Nej.</p> <p>Följs de upprättade individuella kompetensutvecklingsplanerna upp årligen?</p> <p>Svarsalternativ: Ja, samtliga kompetensutvecklingsplaner/Ja, men inte samtliga kompetensutvecklingsplaner/Nej</p> <p>Definitioner: Med <i>handläggare inom social barn- och ungdomsvård</i> avses: se föregående indikator.</p> <p>Med <i>individuell kompetensutvecklingsplan</i> avses här en plan för handläggarens egen kompetensutveckling utifrån verksamhetens mål och handläggarens kompetensutvecklingsbehov. Den individuella kompetensutvecklingsplanen är en del av den samlade planen för handläggarnas kompetensutveckling.</p> <p>Med <i>uppföljning</i> avses här att berörda parter tillsammans på ett systematiskt sätt kontrollerat att planen används och fungerar på avsett</p>

sätt. Och vid behov revideras.

Beräkning: Ja: samtliga handläggare som varit anställda minst 1 år har en individuell kompetensutvecklingsplan som följs upp årligen.

Delvis: Antingen har inte samtliga handläggare som varit anställda minst 1 år individuella kompetensutvecklingsplaner eller så följs inte samtliga kompetensutvecklingsplaner upp årligen.

Nej: Handläggare som varit anställda minst 1 år har inte en individuell kompetensutvecklingsplan.

Mätdatum: 1 november 2012, 2013 och 2014.

Indikatornamn	Varje handläggares genomsnittliga tillgång till arbetsledning (timmar/vecka)
Mått	Antal timmar per vecka som varje handläggare har tillgång till direkt handläggarstöd för handläggning inom den sociala barn- och ungdomsvården
Indikatorsområde	Handläggarnas kompetensutveckling
Syfte	För utförande av socialnämndens uppgifter ska det enligt 3 kap. 3 § andra stycket SoL finnas personal med lämplig utbildning och erfarenhet. Indikatorn avser att belysa förutsättningen för kunskapsöverföring genom nära arbetsledning. Att handlägga barnärenden är komplext och kräver många beslut. Det ställs ofta krav på skyndsamt handläggning. Personalen ställs inför svåra bedömningar och befinner sig ofta i situationer som kräver akuta såväl juridiska som praktiska ställningstaganden. Inte sällan utsätts personalen för påtryckningar från enskilda. Att handläggarna har god tillgång till stödjande arbetsledning är en av flera förutsättningar för att säkerställa att verksamheten bedrivs rättssäkert, jämlikt och utifrån barnets bästa. Att skapa goda förutsättningar för personalen kan dessutom öka möjligheten att behålla och utveckla denna, vilket skapar kontinuitet som kan höja kvaliteten i verksamheten.
Målvärde	I alla kommuner och stadsdelar ska den sociala barn- och ungdomsvårdens verksamhet verka för att antalet timmar per vecka som varje handläggare har tillgång till direkt handläggarstöd ökar.
Typ av indikator	Process
Teknisk beskrivning	Indikatorn bygger på följande enkätfrågor: Tillgång till stöd i arbetet 1. I tabellen nedan fyller ni i hur många timmar samtliga personer med arbetsledande/ stödjande funktion inom myndighetsutövningen avsätter för direkt handläggarstöd inom sociala barn- och ungdomsvården under en genomsnittsvecka under perioden 1 sept. 2014–1 nov. 2014. Definitioner: Med myndighetsutövning avses förhandbedömningar, utredningar enligt SoL och LVU samt planering och uppföljning av beslutade insatser

Med arbetsledande/stödande funktion avses personal som på hel- eller deltid har ansvar för handläggarsöd som exempelvis enhetschef, bitr. enhetschef, gruppleddare, 1:e socialsekreterare, samordnare etc.

Med direkt handläggarsöd avses ärendehandledning och uppföljning av handläggarnas arbete i enskilda ärenden inom sociala barn- och ungdomsvården, enskilt eller i grupp. Tid som avsätts för exempelvis budget-, personal och verksamhetsutveckling, för annan verksamhet eller för handläggning av egna ärenden ska inte räknas in. Fyll i antal timmar för så många personer med arbetsledande/stödande funktion som ni har och lämna övriga rader tomma.

2. Ange antal handläggare, omräknat till årsarbetare, som den 1 november 2014 är anställda inom sociala barn- och ungdomsvården.

Definitioner: Räkna även med vikarier. Ta däremot inte med personal som varit lediga minst 30 dagar under oktober/november eller är tjänstlediga.

Mätdatum: 1 november 2014

	Kunskapsbaserad verksamhet				
	Handläggarnas kompetens		Handläggarnas kompetensutveckling		
	Handläggare med socionomutbildning och minst tre års erfarenhet av barnutredningar	Handläggare med socionomutbildning och mer än fem års erfarenhet av barnutredningar	Samlad plan för handläggarnas kompetensutveckling	Individuella kompetensutvecklingsplaner för handläggarna	Varje handläggares genomsnittliga tillgång till arbetsledning (timmar/vecka)
Upplands Väsby	86%	56%	Nej	Ja	4,8
Järfälla	38%	31%	Nej	Ja	4,2
Ekerö	67%	56%	Ja	Ja	5,8
Upplands-Bro	71%	42%	Nej	Nej	1,5
Sollentuna	86%	76%	Nej	Ja	3,4
Sundbyberg	81%	78%	Ja	Ja	1,6
Solna	74%	59%	Ja	Nej	4,2
Sigtuna	69%	27%	Nej	Ja	3,9
Riket	70%	49%	37%	54%	2,7
Stockholms län	69%	47%	39%	61%	2,9
Jönköpings län	67%	53%	67%	83%	2,8

Tabell över område Kunskapsbaserad verksamhet, genomsnittsvärde för riket, Stockholms län samt Jönköpings län.

Familjehemmens kompetens

Indikatornamn	Samlad plan för familjehemmens kompetensutveckling
Syfte	<p>I de fall nämnden har fattat beslut om vård av barn och unga utanför det egna hemmet är nämnden skyldig att noga följa vården av barnet/den unge. Denna skyldighet innefattar bland annat regelbundna personliga besök i det hem där den unge vistas och samtal med den eller dem som har tagit emot den unge i sitt hem. När barn/unga placeras i familjehem ska nämnden dessutom lämna dem som vårdar barnet/den unge råd, stöd och annan hjälp som de behöver. Utbildning och annat stöd till familjehemmen är en viktig del i arbetet med att genomföra nödvändiga förbättringar. Sedan den 1 januari 2013 är kommunen också skyldig att erbjuda familjehem den utbildning de behöver. Därför har Socialstyrelsen tagit fram ett material för grundutbildning av jour- och familjehem. [15]</p>
Målvärde	<p>I alla kommuner och stadsdelar ska den sociala barn- och ungdomsvården ha en samlad plan för familjehemmens kompetensutveckling.</p>
Typ av indikator	<p>Struktur</p>
Teknisk beskrivning	<p>Indikatorn bygger på följande enkätfråga: Har ni den<mätdatum> en samlad plan för de anlitade familjehemmens kompetensutveckling? Svarsalternativ: Ja/Nej</p> <p>Innefattar den samlade planen för de anlitade familjehemmens kompetensutveckling handledning och utbildning? Svarsalternativ: Ja/Nej</p> <p>Definitioner:</p> <p>Med <i>samlad plan</i> avses här en plan för utbildning och/eller handledning till familjehemmen som bygger på verksamhetens mål och nämndens kartläggning och analys av familjehemmens individuella kompetens. Planen kan omfatta utbildning i grupp och/eller individuell kompetensutveckling.</p> <p>Med <i>anlitade familjehem</i> avses familjehem, jourhem, nätverkshem och släktinghem som har uppdrag.</p> <p>Med <i>handledning</i> avses här handledning av utbildad handledare som finns i eller utanför den egna organisationen och som enbart har ett handledningsuppdrag gentemot familjehemmet. Handledningen kan vara i grupp eller enskilt och vara regelbundet återkommande.</p> <p>Med <i>utbildning</i> avses här utbildning i syfte att upprätthålla och utveckla den kompetensnivå som krävs för att kunna utföra uppdraget.</p> <p>Beräkning: Ja: har en samlad plan för de anlitade familjehemmens kompetensutveckling som innefattar kontinuerlig handledning/utbildning. Delvis: har en samlad plan för de anlitade familjehemmens kompetensutveckling men planen innefattar inte kontinuerlig handledning alternativt utbildning. Nej: har inte en samlad plan för de anlitade familjehemmens kompetensutveckling.</p> <p>Mätdatum: 1 november 2012, 2013 och 2014</p>

Indikatornamn	Genomfört grundläggande utbildning i familjehem
Mått	Kommuner och stadsdelar har påbörjat eller genomfört den grundläggande utbildningen ” Ett hem att växa i” för ett eller flera anlitade jour- och/eller familjehem under perioden 1 jan. 2013 – 1 nov. 2014.
Syfte	I de fall nämnden har fattat beslut om vård av barn och unga utanför det egna hemmet är nämnden skyldig att noga följa vården av barnet/den unge. Denna skyldighet innefattar bland annat regelbundna personliga besök i det hem där den unge vistas och samtal med den eller dem som har tagit emot den unge i sitt hem. När barn/unga placeras i familjehem ska nämnden dessutom lämna dem som vårdar barnet/den unge råd, stöd och annan hjälp som de behöver. Utbildning och annat stöd till familjehemmen är en viktig del i arbetet med att genomföra nödvändiga förbättringar. Sedan den 1 januari 2013 är kommunen också skyldig att erbjuda familjehem den utbildning de behöver. Därför har Socialstyrelsen tagit fram ett material för grundutbildning av jour- och familjehem. [15]
Målvärde	I alla kommuner och stadsdelar ska den sociala barn- och ungdomsvården påbörjat eller genomfört en grundläggande utbildning för anlitade jour- och/eller familjehem.
Typ av indikator	process
Teknisk beskrivning	Indikatorn bygger på följande enkätfråga: Har ni den<mätperiod> erbjudit grundläggande utbildning till era anlitade jour- och familjehem? Svartalternativ: Ja/Nej Har ett eller flera av era anlitade jour- och/eller familjehem påbörjat eller genomfört grundutbildning någon gång <mätperiod>? Svartalternativ: Socialstyrelsens grundutbildning för jour- och familjehem ” Ett hem att växa i” Ja/Nej Annan utbildning, Ja/Nej ange vilken: Beräkning: Ja: har påbörjat eller genomfört grundutbildningen ”Ett hem att växa i” under mätperioden. Mätperiod: 1 januari 2013 – 1 november 2014.

	Familjehemmens kompetensutveckling	
	Samlad plan för familjehemmens kompetensutveckling	Genomfört grundläggande utbildning till familjehem
Upplands Väsby	Nej	Ja
Järfälla	Nej	Ja
Ekerö	Nej	Ja
Upplands-Bro	Nej	Ja
Sollentuna	Ja	Ja
Sundbyberg	Ja	Ja
Solna	Ja	Ja
Sigtuna	Nej	Ja
Riket	39%	69%
Stockholms län	45%	87%
Jönköpings län	58%	67%

Systematisk bedömning

Indikatornamn	Användning standardiserade bedömningsmetoder:
a–c	a) utåtagerande b) missbruk c) föräldraförmåga.
Mått	Kommuner och stadsdelar använder sig av standardiserade bedömningsmetoder vid utredning av barn och unga med a) barn och unga med utåtagerande beteende, b) barn och unga med missbruk eller sociala problem, c) samt föräldraförmåga eller familjeklimat.
Syfte	Det behövs dokumenterad kunskap för att visa på effekter av socialtjänstens insatser för enskilda barn/unga och om insatserna leder till en förbättrad livssituation för de berörda. Det talar för ökad användning av standardiserade bedömningsinstrument som kan användas för att kartlägga och bedöma barnets/den unges situation före respektive efter insats. Det talar också för att ansvariga handläggare i ökad utsträckning bör registrera effekter i betydelsen faktiska omständigheter och/eller bedömningar i kommunernas it-baserade verksamhetssystem för att underlätta uppföljning och utvärdering inom verksamheten. [16]
Målvärde	I alla kommuner och stadsdelar ska den sociala barn- och ungdomsvården använda standardiserade bedömningsmetoder för utredning av a) utåtagerande, b) missbruk och c) föräldraförmåga.
Typ av indikator	Process
Teknisk beskrivning	Indikatorn bygger på följande enkätfrågor: 1a) Använder ni <mätdatum> standardiserade bedömningsmetoder vid utredning av barn och unga med utagerande beteende och/eller annat normbrytande beteende exempelvis, CBCL, Earl, Ester, SAVRY, SDQ? Svarsalternativ: Ja/Nej 1b) Använder ni <mätdatum> standardiserade bedömningsmetoder vid utredning av barn och unga med missbruk och/eller andra sociala problem exempelvis, ADAD, ADDIS, AUDIT/DUDIT? Svarsalternativ: Ja/Nej 1c) Använder ni <mätdatum> standardiserade bedömningsmetoder vid utredning av föräldraförmåga och/eller familjeklimat exempelvis, FCS, Home IAS? Svarsalternativ: Ja/Nej 2 a) Ange vilken/vilka standardiserade bedömningsmetoder ni använder vid utredning av barn och unga med utagerande och/eller annat normbrytande beteende: CBCL, Earl, Ester, SAVRY, SDQ? Svarsalternativ: Ja/Nej 2 b) Ange vilken/vilka standardiserade bedömningsmetoder ni använder vid utredning av barn och unga med missbruk och/eller andra sociala problem: ADAD, ADDIS, AUDIT/DUDIT, annan? Svarsalternativ: Ja/Nej 2 c) Ange vilken/vilka standardiserade bedömningsmetoder ni använder vid utredning av föräldraförmåga och/eller föräldraklimat: FCS, Home,

IAS? Svartalternativ: Ja/Nej

Definitioner:

a) CBCL (Child Behavior Check List), Earl (Early Assessment of Risk List), Ester (Evidensbaserad strukturerad bedömning av risk- och skyddsfaktorer.), SAVRY (Structured Assessment of Violence Risk in Youth), SDQ (The Strengths and Difficulties Questionnaire)

b) ADAD (Adolescent Drug Abuse Diagnosis), ADDIS ung (Alkohol & drog diagnosinstrument) AUDIT/DUDIT (Alcohol Use Disorders Identification Test, Drug Use Disorders Identification Test)

c) FCS (familjeklimat), Home (The Home Observation and Measurement of the Environment), IAS (Interjvu om anknytningsstil)

Beräkning: Ja: använder något av de angivna standardiserade bedömningsmetoderna. Nej: använder inte något av de angivna standardiserade bedömningsmetoderna.

Mätdatum: 1 november 2012, 2013 och 2014

	Systematisk bedömning		
	Användning standardiserade bedömningsinstrument: Utagerande beteende	Användning standardiserade bedömningsinstrument: Missbruk	Användning standardiserade bedömningsinstrument: Föräldraförmåga
Upplands Väsby	Ja	Ja	Nej
Järfälla	Nej	Nej	Nej
Ekerö	Nej	Nej	Nej
Upplands-Bro	Ja	Nej	Nej
Sollentuna	Nej	Ja	Nej
Sundbyberg	Nej	Ja	Nej
Solna	Ja	Ja	Nej
Sigtuna	Nej	Nej	Nej
Riket	26%	75%	11%
Stockholms län	53%	84%	8%
Jönköpings län	17%	92%	50%

Tabell över område Systematisk bedömning, genomsnittsvärde för riket, Stockholms län samt Jönköpings län.

Manualbaserade insatser i öppenvård

Indikatornamn a–b	Tillhandahåller manualbaserat föräldrastöd i grupp som a) biståndsbeslutad insats b) insats utan biståndsbeslut
Syfte	Kunskap från forskningen visar på att det finns en risk för negativa konsekvenser av institutionsvård. [17]. Socialtjänstens arbete med ungdomar med missbruksproblem eller kriminalitet har också genom öppenvård större möjligheter att bygga en arbetsallians med den unges föräldrar och den unges skola genom att han eller hon bor kvar hemma. Öppenvården kan eventuellt på sikt ersätta institutionsvård med samma eller till och med bättre kvalitet och bättre resultat för barnet eller den unge. Ökningen av strukturerade öppenvårdsprogram samt metodutvecklingen inom evidensbaserad praktik förstärker utvecklingen i den riktningen.
Målvärde	I alla kommuner och stadsdelar ska den sociala barn- och ungdomsvården tillhandahålla manualbaserat föräldrastöd i grupp både med och utan biståndsbeslut.
Typ av indikator	Struktur
Teknisk beskrivning	<p>Indikatorn bygger på följande enkätfrågor:</p> <p>Tillhandahåller ni manualbaserade föräldrastöd i grupp inom den sociala barn- och ungdomsvården för barn med bråkigt eller normbrytande beteende? Svartalternativ: med biståndsbeslut Ja/Nej, utan biståndsbeslut Ja/Nej.</p> <p>Ange vilken/vilka typer av manualbaserade föräldrastöd i grupp som ni tillhandahåller för barn med bråkigt eller normbrytande beteende: Connect, COPE, De otroliga åren, Föräldrastegen, Komet, Triple P, annat manualbaserat föräldrastöd i grupp? Svartalternativ: Ja/Nej.</p> <p>Definitioner: Triple P (Positive Parenting Program)</p> <p>Här avses insatser med och utan biståndsbeslut. Det manualbaserade föräldrastödet kan tillhandahållas i egen eller annan regi.</p> <p>Beräkning: Ja: a) tillhandahåller manualbaserat föräldrastöd i grupp för barn med bråkigt eller normbrytande beteende som biståndsbeslutad insats och har angett någon av de angivna typerna b) tillhandahåller manualbaserat föräldrastöd i grupp för barn med bråkigt eller normbrytande beteende utan biståndsbeslut och har angett någon av de angivna typerna.</p> <p>Nej: a) tillhandahåller inte manualbaserat föräldrastöd i grupp för barn med bråkigt eller normbrytande beteende som biståndsbeslutad insats eller har angett någon av de angivna typerna. b) tillhandahåller inte manualbaserat föräldrastöd i grupp för barn med bråkigt eller normbrytande beteende utan biståndsbeslut eller har angett någon av de angivna typerna.</p> <p>Mätdatum: 1 november 2012, 2013 och 2014</p>

Indikatornamn	Tillhandahåller manualbaserad psykosocial behandling som biståndsbeslutad insats
Indikatorområde	Manualbaserade insatser i öppenvård
Syfte	Se föregående indikator Psykosocial behandling ska endast tillhandahållas som biståndsbeslutad insats då insatser av denna omfattning ska föregås av utredning, bedömning och beslut. Insatsen ska dokumenteras och följas upp enligt socialtjänstlagen.
Målvärde	I alla kommuner och stadsdelar ska den sociala barn- och ungdomsvården tillhandahålla manualbaserad psykosocial behandling som biståndsbeslutad insats.
Typ av indikator	Struktur
Teknisk beskrivning	Indikatorn bygger på följande enkätfrågor: Tillhandahåller ni manualbaserad psykosocial behandling inom den sociala barn- och ungdomsvården för ungdomar med antisocialt eller normbrytande beteende? Svartalternativ: med biståndsbeslut Ja/Nej, utan biståndsbeslut Ja/Nej Ange vilken/vilka typer av manualbaserad psykosocial behandling som ni tillhandahåller för ungdomar med antisocialt eller normbrytande beteende? Svartalternativ: Ja/Nej, FFT, MST Definitioner: FFT (funktionell familjeterapi), MST (multisystemisk terapi) Här avses insatser med biståndsbeslut. Den manualbaserade psykosociala behandlingen kan tillhandahållas i egen eller annan regi. Beräkning: Ja: Tillhandahåller manualbaserad psykosocial behandling för ungdomar med antisocialt/normbrytande beteende som biståndsbeslutad insats och har angett någon av de angivna typerna. Nej: a) Tillhandahåller inte manualbaserad psykosocial behandling för ungdomar med antisocialt/normbrytande beteende som biståndsbeslutad insats eller har angett någon av de angivna typerna. Mätdatum: 1 november 2012, 2013 och 2014
Indikatornamn	Tillhandahåller manualbaserade insatser för barn och unga som a–b
Mått	a) biståndsbeslutad insats b) insats utan biståndsbeslut
Mått	Kommuner och stadsdelar tillhandahåller manualbaserade insatser till barn och unga i familjer med psykosocial problematik både med och utan biståndsbeslut.
Indikatorområde	Manualbaserade insatser i öppenvård
Syfte	Se föregående indikator
Målvärde	I alla kommuner och stadsdelar ska den sociala barn- och ungdomsvården tillhandahålla manualbaserade insatser till barn och unga i familjer med psykosocial problematik både med och utan bistånds-

beslut.

Typ av indikator

Struktur

Teknisk
beskrivning

Indikatorn bygger på följande enkätfrågor: Tillhandahåller ni manualbaserade insatser inom den sociala barn- och ungdomsvården för barn och unga i familjer med psykosocial problematik? Svartalternativ: med biståndsbeslut Ja/Nej, utan biståndsbeslut Ja/Nej

Ange vilken/vilka typer av manualbaserade insatser ni tillhandahåller för barn och unga i familjer med psykosocial problematik: Children are people too, Ersta vändpunkten, Rädda Barnens barngrupp, Trappan, annan manualbaserad insats. Svartalternativ: Ja/Nej

Här avses insatser med och utan biståndsbeslut. De manualbaserade insatserna kan tillhandahållas i egen eller annan regi.

Beräkning: Ja: a) tillhandahåller manualbaserat stödgrupps-verksamhet för barn och unga i familjer med psykosocial problematik som biståndsbeslutad insats och har angett någon av de angivna typerna. b) tillhandahåller manualbaserat stödgruppsverksamhet för barn och unga i familjer med psykosocial problematik utan biståndsbeslut och har angett någon av de angivna typerna.

Nej: a) tillhandahåller inte manualbaserat stödgruppsverksamhet för barn och unga i familjer med psykosocial problematik som biståndsbeslutad insats och har angett någon av de angivna typerna. b) tillhandahåller inte manualbaserat stödgruppsverksamhet för barn och unga i familjer med psykosocial problematik utan biståndsbeslut och har angett någon av de angivna typerna.

Mätdatum: 1 november 2012, 2013 och 2014

	Manualbaserade insatser i öppenvård				
	Tillhandahåller manualbaserat föräldrastöd i grupp som biståndsbeslutad insats	Tillhandahåller manualbaserat föräldrastöd i grupp som service insats	Tillhandahåller manualbaserad psykosocial-behandling som biståndsbeslutad insats	Tillhandahåller manualbaserad stödgrupps-verksamhet som biståndsbeslutad insats	Tillhandahåller manualbaserad stödgrupps-verksamhet som service insats
Upplands Väsby	Nej	Ja	Ja	Nej	Ja
Järfälla	Ja	Nej	Nej	Ja	Ja
Ekerö	Nej	Nej	Nej	Ja	Ja
Upplands-Bro	Nej	Nej	Nej	Ja	Ja
Sollentuna	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja
Sundbyberg	Nej	Ja	Nej	Ja	Ja
Solna	Nej	Ja	Ja	Ja	Nej
Sigtuna	Nej	Ja	Ja	Ja	Ja
Riket	43%	61%	34%	62%	59%
Stockholms län	29%	76%	55%	89%	76%
Jönköpings län	92%	92%	58%	58%	58%

Tabell över område Manualbaserade insatser i öppenvård, genomsnittsvärde för riket, Stockholms län samt Jönköpings län.

Systematiska uppföljningar för utveckling av insatser

Indikatornamn	Använt resultat från systematiska uppföljningar för verksamhetsutveckling av insatser i a–b
	a) öppenvård b) dygnsvård
Syfte	Att följa upp resultat av insatser i öppenvård och dygnsvård på gruppnivå är en del av det systematiska kvalitetsarbetet. Indikatorn utgår från Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete (SOSFS 2011:9).
Målvärde	I alla kommuner/stadsdelar ska den sociala barn- och ungdomsvården ha använt resultat från systematiska uppföljningar för verksamhetsutveckling av insatser i a) öppenvård, b) dygnsvård.
Typ av indikator	Process
Teknisk beskrivning	Indikator bygger på följande enkätfråga: a) Har ni följt upp resultat av era insatser i öppenvård för barn och unga på gruppnivå, någon gång under<mätperiod>? b) Har ni följt upp resultat av era insatser i dygnsvård för barn och unga på gruppnivå, någon gång under<mätperiod>? Svarsalternativ: Ja/Nej a) Har ni använt resultatet från uppföljningen för att utveckla verksamheten? b) Har ni använt resultatet från uppföljningen för att utveckla verksamheten? Svarsalternativ: Ja/Nej Definitioner: Med gruppnivå avses aggregerade uppgifter från individdokumentation, individuella för- och eftermätningar eller brukarundersökningar. Med resultat avses exempelvis uppgifter om måluppfyllelse med insatsen för varje enskilt barn. Beräkning: För länen och riket redovisas andelen svarande kommuner som uppnått målvärdet, dvs. Ja Mätdatum: 1 november 2011–2012, 1 november 2012–2013.samt 1 november 2013–2014

	Systematisk uppföljning för utveckling av insatser	
	Använt resultat från systematiska uppföljningar för verksamhetsutveckling av insatser öppenvård	Använt resultat från systematiska uppföljningar för verksamhetsutveckling av insatser i dygnsvård
Upplands Väsby	Nej	Nej
Järfälla	Nej	Nej
Ekerö	Nej	Nej
Upplands-Bro	Nej	Nej
Sollentuna	Ja	Ja
Sundbyberg	Nej	Nej
Solna	Ja	Ja
Sigtuna	Ja	Nej
Riket	27%	20%
Stockholms län	42%	29%
Jönköpings län	42%	67%

Tabell över område Systematisk uppföljning för utveckling av insatser, genomsnittsvärde för riket, Stockholms län samt Jönköpings län.

Tillgänglig vård och omsorg

Tidigare kvalitetsområde tillgänglighet

Tillgänglighet utanför kontorstid

Indikatornamn	Social jourverksamhet
Mått	Antal kommuner med social jourverksamhet <mätdatum>.
Syfte	Enligt 3 kap. 6 § SoL bör alla kommuner ha en socialjour. För barnets bästa och skydd bör socialjour finnas tillgänglig dygnet runt. Exempelvis är det viktigt att barnet omedelbart får ett professionellt bemötande av socionomutbildad personal som har rutiner för att klara akuta krissituationer i samband med polisingripande vid bråk i barnfamiljer där våld och missbruk uppdagas [18-21].
Målvärde	I alla kommuner och stadsdelar ska den sociala barn- och ungdomsvården ha en socialjour med socionomutbildad personal all tid utanför kontorstid året runt.
Typ av indikator	Struktur
Teknisk beskrivning	<p>Indikatorn bygger på följande enkätfråga:</p> <p>Har ni i nuläget jourverksamhet med socionomutbildad personal all tid utanför kontorstid året runt? Svartalernativ: Ja/Nej</p> <p>Har ni i nuläget någon jourverksamhet utanför kontorstid? Svartalernativ: Ja/Nej</p> <p>Vilka tider har ni jourverksamhet utanför kontorstid? Öppet svartalernativ.</p> <p>Om ja: Hur bemannas jourverksamheten utanför kontorstid? <i>Ett eller flera svartalernativ anges.</i> Personal med socionomutbildning, Socialchef, Annan. Om annan ange vem.</p> <p>Definition: Med <i>jourverksamhet</i> menas att vara beredd på kommande händelseutveckling och där man omedelbart kan nås per telefon, ge råd och stöd, göra en professionell bedömning och där man vid behov kan vara på plats exempelvis hos en familj inom högst 2 timmar.</p> <p>Beräkning: Ja: har jourverksamhet med socionomutbildad personal all tid utanför kontorstid året runt. Delvis: har jourverksamhet men med annan bemanning eller annan tid. Nej: har inte jourverksamhet.</p> <p>Mätdatum: 1 november 2013 och 2014.</p>

	Tillgänglighet
	Tillgänglighet utanför kontorstid
	Social jourverksamhet
Upplands Väsby	Ja
Järfälla	Ja
Ekerö	Nej
Upplands-Bro	Ja
Sollentuna	Ja
Sundbyberg	Nej
Solna	Ja
Sigtuna	Ja
Riket	72%
Stockholms län	89%
Jönköpings län	42%

3. Bakgrundsmått

	Andel familjehems- vård (1 nov 2013)	Andel 0-20 år i befolkningen (31 dec 2013)	Barn i familjer med långvarigt ekonomiskt bistånd (2013)	Antal barn i befolkningen (31 dec 2013) per handläggare (årsarbetare)
Upplands Väsby	73%	26%		484
Järfälla	54%	27%	1,7%	1442
Ekerö	47%	30%	0,5%	890
Upplands-Bro	65%	27%	1,9%	501
Sollentuna	63%	29%	1,0%	562
Sundbyberg	57%	22%	2,5%	432
Solna	39%	19%		349
Sigtuna	35%	27%	2,2%	468
Riket	60%	24%	2,8%	436
Stockholms län	63%	25%	1,9%	512
Jönköpings län	63%	25%	2,8%	386

Tom cell=bortfall

Andel barn i familjehemsvård

Mått Andel barn och unga med familjehemsvård av heldygnsomsorg för barn och unga

Syfte Vård i familjehem är idag den dominerande vårdformen för barn- och ungdom som behöver vård utanför det egna hemmet. Som regel ska denna vårdform prövas före vård i institution i de fall barn och ungdomar behöver beredas vård utanför det egna hemmet. Att vård i familjehem i flertalet fall anses överlägsen vård i institution beror på den nära anknytningen till vuxna föräldraersättare och den känslomässiga relationen som uppstår mellan dem och barnet. Detta är oftast en förutsättning för barnets utveckling till en trygg, harmonisk och välfungerande människa. Vård av barn och unga som inte längre kan bo i sina egna hem bör därför ges på ett sådant sätt att förhållandena för barnet så lite som möjligt avviker från den unges normala förhållanden.

Teknisk beskrivning Bakgrundsmåttet bygger på följande:

Täljare: Antal barn och unga 0–20 år med familjehemsvård, 1 nov. 2012

Nämnare: Antal barn och unga 0–20 år placerade i heldygnsomsorg, 1 nov. 2012

Datakällor Registret över insatser för barn och unga, Socialstyrelsen

Andel barn 0-20 år i befolkningen

Syfte Andelen barn 0–20 år i befolkningen är en aspekt som kommunerna kan ha nytta av när de ska jämföra sig med andra kommuner för den sociala barn- och ungdomsvården.

Datakällor Befolkningsstatistiken SCB, Mät datum: 31 december 2013

Andel barn i familjer med långvarigt ekonomiskt bistånd

Mått	Andel barn i befolkningen som ingår i familjer med långvarigt ekonomiskt bistånd.
Syfte	Att växa upp i en ekonomiskt utsatt familj och inte ha samma förutsättningar som andra barn kan vara svårt för ett barn. Om barnet exempelvis inte ha tillgång till en dator hemma kan det göra det svårare att klara av skolarbetet. Att avsluta ett treårigt gymnasium är i sin tur en viktig förutsättning för att komma in på arbetsmarknaden och få ett gott vuxenliv. Det finns också ett samband mellan föräldrarnas och barnens inkomst som vuxna. Sannolikheten att hamna i de lägre inkomstkikten är större ju lägre inkomster föräldrarna hade när man växte upp. [6].
Teknisk beskrivning	Bakgrundsmåttet bygger på följande: Täljare: Antal barn som ingår i hushåll med långvarigt ekonomiskt bistånd under året. Nämnare: Totalt antal barn i kommuner och stadsdelar Definition av långvarigt: Bistånd 10-12 månader under året. Definition av barn: Med barn avser varje människa under 18 år.
Datakällor	Socialstyrelsens register för ekonomiskt bistånd 2013 Registret över totalbefolkningen (RTB) uppdateringsår 2013.
Felkällor	I samband med datainsamlingen kan olika fel uppstå. Felen kan bland annat bero på bortfall, fel i inrapporteringen samt på databearbetningen.

Antal barn i befolkningen per handläggare

Mått	Antal barn i befolkningen per handläggare (årsarbetare)
Område	Social barn- och ungdomsvård
Syfte	Handläggare som utreder barn som far illa behöver få de bästa förutsättningar för sitt arbete för att kunna utföra det med största möjliga kvalitet utifrån de utsatta barnens behov. Arbetsbelastningen och antalet ärenden påverkar kvaliteten. Måttet gör det möjligt för kommunerna att jämföra handläggarnas förutsättningar i förhållande till andra kommuner. Andelen ekonomiskt utsatta barn i kommunen påverkar hur hög andel av barnen i kommunen som utreds av socialtjänsten under uppväxten.
Teknisk beskrivning	Bakgrundsmåttet bygger på följande: Täljare: Antal barn 0–20 år i befolkningen <mätdatum> Nämnare: Antalet anställda handläggare, exklusive helt lediga, <mätdatum> omräknat till årsarbetare. Definition: Med <i>handläggare inom social barn- och ungdomsvård</i> avses här personal som inom nämndens verksamhet svarar för utredningar enligt bestämmelserna i 11 kap. 1, 1a, 2, 4, 4a, 4b, 4c §§ SoL och 6 kap. 7a, 7b och 7c §§ SoL, planering och uppföljning av beslutade insatser (socialsekreterare och i förekommande fall familjehemssekreterare). Som handläggare räknas också personal som svarar för arbete med

förhandsbedömningar inom ramen för en mottagningsfunktion, dock ej enhetschefer eller motsvarande med verksamhets-, personal- och budgetansvar. Räkna även med vikarier. Ta däremot inte med personal som varit lediga minst 30 dagar under oktober och november eller är tjänstlediga.

Beräkning av årsarbetare: Antal årsarbetare räknas fram med hjälp av den faktiska sysselsättningsgraden för månadsavlönade och arbetade timmar för timavlönade. Beräkning av sysselsättningsgrad för timavlönade: antal arbete timmar i månaden före mätdatum dividerad med 165 (som schablon för heltidssysselsättning för en månad).

Mätdatum: Täljare 31 december 2013, nämnare 1 november 2013

Datakällor

Täljare: Befolkningsstatistiken SCB

Nämnare: Enkät öppna jämförelser av den sociala barn- och ungdomsvården, Socialstyrelsen

Felkällor

Enkät: I samband med datainsamlingen kan olika fel uppstå. Felen kan bl.a. bero på mätinstrumentets utformning, hur frågorna är ställda och hur respondenterna tolkat frågorna samt på databearbetningen.

4. Socialstyrelsens analysguide i fyra steg

---

1. Identifiera förbättringsområden

Gå igenom kommunens resultat i öppna jämförelser.

• Hur skiljer sig kommunens resultat för de olika indikatorerna från resultat för andra kommuner, kommungrupper, länet och riket? Tillgängliga sorteringsnycklar är:

- *Sveriges Kommuner och Landstings kommungruppsindelning*
- *Kommungruppering utifrån antalet invånare*

• Titta på bakgrundsmått. Vilka förhållanden finns i er kommun? Jämför er med de som har liknande förhållanden t.ex. andra kommuner med liknande socioekonomiska förhållanden. Tillgängliga bakgrundsmått är:

- *Andel barn i familjer med långvarigt ekonomiskt bistånd.*
- *Andel barn i befolkningen (31 dec 2014) per handläggare (årsarbetare)*
- *Andel 0-20 år i befolkningen (31 dec 2014)*
- *Andel familjehemsvård av dygnsvård*

• Titta på indikatorsområden. Finns det ett eller flera områden som behöver utvecklas? T.ex. indikatorer inom indikatorområdet *systematisk uppföljning*.

• Titta på resultat i Socialstyrelsens andra öppna jämförelser inom socialtjänsten. Finns det t.ex. indikatorer inom flera av socialtjänstens verksamhetsområden som kan behöva utvecklas samtidigt? Exempelvis *systematisk uppföljning*.

• Välj område ni vill arbeta vidare med.

2. Komplettera med annan information

Ta fram annan relevant information för det område ni valt att arbeta vidare med för att få en mer nyanserad och heltäckande bild av förhållandena.

Komplettera med uppgifter från exempelvis:

- andra öppna jämförelser inom IFO
- nyckeltal, kostnader, statistik från andra källor som Skolverkets statistik om betyg och Barnombudsmannens Max 18.
- kommunens egen statistik och uppföljningar som lokala brukarundersökningar
- officiell statistik
- resultat från tillsyn från Inspektionen för vård och omsorg
- m.m.

3. Vad kan vi lära av utvecklingen över tid?

Jämför årets resultat med tidigare års öppna jämförelser

- för de indikatorer som är direkt jämförbara (se Excel-fil med jämförbara indikatorer åren 2010-2015)
- Jämför utvecklingen över tid med utvecklingen i andra kommuner, kommungrupper, länet och riket.

Kartlägg vilka förändringar som kan ha påverkat utvecklingen i er kommun

- t.ex. ändrade förutsättningar i kommunen, organisationsstruktur, personalförändringar, nya metoder, förändringar i samhället i stort
- Vad, när och hur?

4. Slutsatser, mål och genomförande

Beskriv vad ni vill utveckla och förbättra i verksamheten.

Utgå från resultaten från öppna jämförelser och annan inhämtad information.

Sätt upp mål.

Vad kan/ska ni göra för att uppnå målet/målen?

- Vilka aktiviteter ska genomföras för att uppnå dessa mål?
- Vilka personer/aktörer ska göra vad och när?
- Finns det förväntade kostnadsförändringar?
- När ska målen vara uppnådda?

Beskriv när och hur en uppföljning/avstämning av målen genomförs.

5. Referenser

Socialstyrelsen. Öppna jämförelser 2015 Social barn- och ungdomsvård, guide för att tolka resultaten. Metodbeskrivningen kan hämtas via nedanstående länk:

<http://www.socialstyrelsen.se/oppnajokforelser/barnochunga>

1. Barnombudsmannen. Barnens röster om hur socialtjänsten kan bli synliga och tillgängliga för barn och unga. Stockholm; 2014.
2. IVO. Vad har vi sett? Resultat från inspektioner 2010-2013 av HVB för barn och unga och bostäder enligt 9 § 8 LSS. Stockholm; 2013.
3. Rädda Barnen. Rakt från hjärtat, Tankar och idéer från barn och ungdomar placerade i samhällsvård. Stockholm; 2005.
4. Barnombudsmannen. Hur kan socialnämnd och socialtjänst arbeta för att förbättra villkoren för placerade barn och säkerställa att deras rättigheter tillgodoses? Rekommendationer från kommundialog den 11 maj 2011. Dnr 9.6:0133/11. Stockholm; 2011.
5. Maskrosbarn. Frågar man inget - får man inget veta, En unik kvalitativ och kvantitativ intervjustudie med 50 ungdomar. Stockholm: Maskrosbarn; 2013.
6. Socialstyrelsen. Social rapport 2010. Stockholm: Socialstyrelsen; 2010.
7. Socialstyrelsen. Samverka för barns bästa - en vägledning om barns behov av insatser från flera aktörer. Stockholm; 2013.
8. Socialstyrelsen. Barns behov i centrum, Grundbok BBIC. Stockholm; 2013.
9. Parker, R, Ward, H, Jackson, S, Aldgate, J, Wedge, P. Looking After Children: Assessing Outcomes in Child Care. London; 1991.
10. Ward, H. Looking After Children: Research into Practice: The second Report to the Department of Health on Assessing Outcomes in Child Care. London; 1995.
11. Cleaver, H, Unell, I, Aldgate, J. Children's Needs - Parenting Capacity: the Impact of Parental Mental Illness, Problem Alcohol and Drug Use and Domestic Violence on Children's Development. London; 1999.
12. Léveillé, S, Chamberland, C. Toward a general model for child welfare and protection services: A meta-evaluation of international experiences regarding the adoption of the Framework for the Assessment of Children in Need and Their Families (FACNF). Canada; 2010.
13. Socialstyrelsen. Social barnavård i förändring: Slutrapport från BBIC-projektet. Stockholm; 2008.
14. IVO. Gör tillsynsombud skillnad för barn som bor i familjehem? Delrapport med tillsynsombudens erfarenheter från en försöksverksamhet. Stockholm; 2013.
15. Socialstyrelsen. Ett hem att växa i - familjehemmets bok, grundutbildning för jour- och familjehem. Stockholm; 2013.
16. Socialstyrelsen. Om standardiserade bedömningsmetoder. Stockholm; 2012.
17. Andreassen, T. Institutionsbehandling av ungdomar - Vad säger forskningen? Stockholm: Gothia; 2003.
18. Barnombudsmannen. Signaler, Våld i nära relationer, Barn och ungdomar berättar. Stockholm; 2012.

19. IVO. Våldsutsatta kvinnor och barn som bevittnat våld, Slutrapport från en nationell tillsyn 2012-2013. Stockholm; 2014.
20. Rädda Barnen. "och han sparkade mamma.." - Möte med barn som bevittnar våld i sina familjer. Stockholm; 1999.
21. Jansson, S, Jernbro, C, Långberg, B. Kroppslig bestraffning och annan kränkning av barn i Sverige - en nationell kartläggning 2011; 2011.
22. Nordens Välfärdscenter. Nordens barn: Fokus på barn i fosterhem, Barn kan inte vänta. Översikt av kunskapsläget och exempel på genomförbara förbättringar. Stockholm; 2015